

Financieel jaarverslag 2024

Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam
's-Lands Zeemagazijn Kattenburgerplein 1
1018KK Amsterdam

Inhoud

Bestuursverslag	2
Inleiding	2
Doelstellingen	6
- 1 kenniscentrum	6
- 2 breed publiek	14
- 3 duurzame organisatie	21
Jaarrekening	38
Balans	39
Resultatenrekening	41
Functioneel	43
Kasstroom	45
Grondslagen	46
Toelichting balans	54
Toelichting resultatenrekening	65
Toelichting functioneel	73
Gelieerde rechtspersonen	74
Handtekening	75
Accountantsverklaring	77
Bijlage nevenfuncties	81

Inleiding

Missie en doelstellingen

Wij laten zien hoe sterk de maritieme wereld en de samenleving verbonden zijn en specifiek welke impact dit heeft op het leven van zoveel individuen.

Aan deze missie wordt gewerkt vanuit drie pijlers:

- **toonaangevend en onderzoekend**

Het Scheepvaartmuseum heeft een toonaangevende maritieme collectie en bibliotheekcollectie. Samen met (inter-)nationale onderzoekers werkt het museum aan verdiepende presentaties en kennisdeling.

- **betrokken en urgent**

Het Scheepvaartmuseum grijpt maritieme ontwikkelingen uit het verleden, het heden en de toekomst aan om de dialoog over actuele thema's te stimuleren.

- **ondernemend en verbindend**

Het Scheepvaartmuseum is van huis uit ondernemend en staat midden in de samenleving. Een open cultuur met aandacht voor inclusiviteit en publieksparticipatie is de voedingsbodem voor vruchtbare samenwerkingen.

De jaarrekening 2024 is de financiële weergave van het laatste jaar van de cultuurperiode 2021-2024 en de uitvoering van het activiteitenplan 'Water verbindt werelden', met daarin opgenomen drie doelstellingen voor deze periode:

1. Toegankelijk kennis- en expertisecentrum

Het Scheepvaartmuseum positioneert zich als een toegankelijk (inter)nationaal kenniscentrum op het gebied van de Nederlandse maritieme geschiedenis en zorgt voor ontsluiting van en kennis over zijn collectie.

2. Een breed publiek

Het Scheepvaartmuseum verbindt zich aan een bestaand en nieuw publiek. Dit doet het museum door met het publiek verhalen te delen die raken aan de collectie, de maritieme wereld en geschiedenis en de impact daarvan op de samenleving.

3. Een duurzame organisatie

Het Scheepvaartmuseum zorgt ervoor dat het wendbaar en weerbaar de toekomst ingaat door duurzame inzetbaarheid van mensen, gebouwen en vermogen.

Op deze doelstellingen wordt in de volgende hoofdstukken ingegaan.

Terugblik 2024

Het museum eindigde het jaar met een bezoekersaantal van een kleine 340.000 bezoekers waarvan 300.000 museumbezoekers en 40.000 mensen via zakelijke evenementen en bijeenkomsten.

In mei 2024 werd het museum bezocht door een visitatiecommissie onder leiding van voorzitter Lilian Gonçalves. De commissie had uitgebreide gesprekken met vertegenwoordigers van alle afdelingen en clusters. De volgende aanbevelingen werden benoemd in het visitatierapport:

- Het herijken van de visie en de daaruit vloeiende strategie voor de komende jaren
- Het blijven bevorderen van de meerstemmige geschiedenis over de unieke collectie geworteld in het koloniaal verleden, en de verbinding met een meer divers publiek
- Eenheid in de aansturing van het management, transitie naar een brede verankering van het management in de gehele organisatie
- Eenduidige strategie op het gebied van diversiteit en inclusie
- Grotere rol voor de tak collectie en onderzoek

- Bezoekersdiversificatie en inclusie
- Integraal development-beleid
- Anticiperen op de komst van het Slavernijmuseum

Veel van deze aanbevelingen zijn meegenomen in het nieuwe activiteitenplan 2025-2028, 'Mens en Zee', dat op 1 december 2024 is ingediend bij OCW.

Het museum sluit deze beleidsperiode af met een bewogen en succesvol jaar. 2024 begon met veel aandacht voor de vervanging van de vlaggen van ons VOC-schip. Het Scheepvaartmuseum werd het middelpunt van debat over een actueel thema: hoe gaan we om met ons koloniale verleden? Eind september presenteerde Het Scheepvaartmuseum de nieuwe vaste tentoonstelling *Schaduw op de Atlantische Oceaan*. Hiervoor werkt het museum samen met verschillende kunstenaars. De tentoonstelling laat zien hoe de geschiedenis van de scheepvaart onlosmakelijk verbonden is met koloniaal geweld en het slavernijverleden. Met deze vaste tentoonstelling verankert Het Scheepvaartmuseum deze verbondenheid in het permanente aanbod en vervolgen we de weg die we eerder insloegen, zoals *Het Parool* schreef, met 'ruimte maken voor de keerzijde van onze maritieme prestaties in de 17de eeuw'.

In het kader van de serie *Atlantisch Venster* was begin 2024 werk te zien van Kevin Osepa, winnaar van de Amsterdamprijs voor de Kunst 2023. Hij filmde zeven jongeren die Curaçao verlaten om in Nederland te gaan studeren.

Vanaf februari presenteerde Het Scheepvaartmuseum de fotografietentoonstelling *Redders op Zee: 200 jaar Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij*. In deze tentoonstelling stond werk van fotografen Jeroen Hofman en Robin de Puy centraal. Om het jubileum van de KNRM te vieren sloegen 12 Nederlandse maritieme musea de handen ineen, en werden in het hele land verschillende tentoonstellingen rond KNRM gepresenteerd. Tijdens de landelijke Reddingbootdag in mei 2024 bezochten zo'n dertig reddingboten uit verschillende Europese landen Het Scheepvaartmuseum. De tentoonstelling *Food for Thought*, geopend op 3 november 2023, werd wegens groot succes verlengd tot en met 4 januari 2025. Zo'n 160.000 bezoekers hebben uiteindelijk de tentoonstelling bezocht, en deze gaat in 2025 als reizende tentoonstelling verder.

Met steun van de VriendenLoterij is de eerste Cultuur Ferry gaan varen vanaf april 2024. Deze hop on/hop off service via het water verbindt door middel van acht opstapplekken in Amsterdam, 23 culturele instellingen met elkaar. Na een succesvolle lancering had de Cultuur Ferry, vooral wegens slechte weersomstandigheden, een moeizame start maar is uiteindelijk tot eind augustus in de vaart geweest.

In 2024 is het museumgebouw volledig van het gas af gegaan, een duurzame mijlpaal. Ook heeft het museum in 2024 een duurzaamheidscoördinator aangesteld, om zo de ambitie om in 2030 eco-positief te zijn verder vorm te geven.

Het tweejaarlijkse 'International Congress of Maritime Museums (ICMM) vond in 2024 plaats in Nederland en België, waarvan twee dagen in Amsterdam. Deze meerdaagse conferentie in samenwerking met het Zuiderzeemuseum, Maritiem Museum Rotterdam en MAS Antwerpen werd bezocht door 240 deelnemers uit 110 landen.

Vooruitblik 2025

De aanbevelingen uit het visitatierapport van Het Scheepvaartmuseum vooral op als een uitnodiging tot het aanscherpen en verdiepen van de huidige strategische koers met een aanscherping van onze missie en visie:

Missie

We laten zien hoe het maritieme verleden van Nederland doorwerkt in ons hedendaagse leven, hoe de scheepvaart en de zee van invloed zijn op actuele en toekomstige maatschappelijke thema's en hoe 'het ruime sop' mensen heeft uitgedaagd, geïnspireerd en geknecht.

Visie

De collectie van Het Scheepvaartmuseum staat centraal bij alles wat we doen. Tegelijkertijd vragen we onderzoekers, kunstenaars, ervaringsdeskundigen en onze bezoekers om te reageren op de hiaten in onze collectie en onze expertise. Met hun kunde en deskundigheid dragen ze blijvend bij aan de toekomst van het museum dat niet langer een toonzaal is, maar verandert in een levendige gemeenschapsruimte. Een meerstemmige plek dus, waar de maritieme cultuur ook wordt toegelicht en ingekleurd door rituelen, debat en uitwisseling van persoonlijke ervaringen. Omdat het verhaal van Het Scheepvaartmuseum niet alleen over schepen gaat, maar vooral over mensen.

We geven deze missie en visie vorm aan de hand van een strategie die is gebaseerd op vier uitgangspunten:

- Het Scheepvaartmuseum is een meerstemmig maritiem museum met een rijk en veelzijdig aanbod dat onderzoek, debat en uitwisseling stimuleert.
- Het Scheepvaartmuseum is een plek voor een breed en divers publiek.
- Het Scheepvaartmuseum staat midden in de samenleving en verbindt zich met diverse partners in de buurt, de stad, het land en wereldwijd.
- Het Scheepvaartmuseum onderneemt duurzaam, sociaal en veilig.

Vanaf voorjaar 2025 zal er voor het eerst worden gewerkt met een bestuur bestaande uit twee directeurs; naast de algemeen directeur wordt er in het voorjaar van 2025 geworven voor een zakelijk directeur. Deze zakelijk directeur wordt verantwoordelijk voor de commerciële exploitatie, financiën en de bedrijfsvoering, de algemeen directeur voor alle museale activiteiten en externe relaties.

In het najaar wordt de grote tijdelijke tentoonstelling *Oceanista* geopend. Deze tentoonstelling laat zien wat de invloed van de zee en de scheepvaart is op het modebeeld en onze kledingkast, aan de hand van historische objecten en topstukken van nationale en internationale modeontwerpers. *Oceanista* is vanaf 10 oktober 2025 in Het Scheepvaartmuseum te zien. Ook zal Het Scheepvaartmuseum veel activiteiten ontplooiën rondom SAIL Amsterdam 2025.

De begroting voor 2025 laat zien hoe we invulling gaan geven aan het nieuwe activiteitenplan 2025-2028. Met de start van het nieuwe activiteitenplan zorgen we dat de baten en lasten in evenwicht zijn. Mogelijke extra projecten zijn opgenomen in de projectbegroting, deze worden gefinancierd door bijvoorbeeld baten van de VriendenLoterij of de gelieerde fondsen. Het doel is om in de nieuwe activiteitenperiode de algemene reserve gelijk te houden.

De begroting voor 2025 ziet er als volgt uit:

Begroting (x 1.000)	2025
Publieksinkomsten	3.035
Bijdragen uit private middelen en sponsorinkomsten	1.456
Indirecte inkomsten	820
Subsidies OCW	10.828
Totale baten	16.139
Salarislasten	5.642
Afschrijvingen	209
Huisvestingslasten	7.297
Overige lasten	2.023
Projectlasten	1.168
Totale lasten	16.339
Saldo rente	200
Resultaat	0

Doelstellingen

Op de eerdergenoemde doelstellingen uit het activiteitenplan 2021-2024, zijnde een toegankelijk kennis- en expertisecentrum, het bereiken van een breed publiek en een duurzame organisatie wordt in de volgende hoofdstukken ingegaan:

1.Toegankelijk kennis- en expertisecentrum

Inleiding en doelstellingen

Het Scheepvaartmuseum stelt zich ten doel de collectie optimaal zichtbaar te maken en de verzamelde kennis over de collectie met een zo breed mogelijk publiek te delen. Het museum positioneert zich daarbij als een toegankelijk internationaal kennis- en expertisecentrum op het gebied van de Nederlandse maritieme geschiedenis en zorgt voor ontsluiting van, en kennis over, zijn collectie. Een samenhangende presentatie, fysieke en digitale toegang, wetenschappelijk onderzoek en collectieregistratie zijn hierbij cruciaal.

Het museum heeft in 2024 het fellowshipsprogramma structureel uitgebreid van twee naar vier Warnsinck-onderzoeksplaatsen en werkte verder aan het instellen van het nieuwe Van de Velde Fellowship. Met het National Maritime Museum in Greenwich en het Rijksmuseum in Amsterdam is er overleg om dit nieuwe fellowship ook gezamenlijk aan te bieden aan internationale onderzoekers. In 2024 werd aan zes nieuwe fellows een tijdelijke onderzoeksplaats aangeboden en ronden drie anderen hun onderzoek af. Alle voorbereidingen zijn getroffen om in 2025 de eerste Van de Velde Fellow in het museum te kunnen verwelkomen.

Als impuls voor de digitale toegang tot de collectie was het streven om in 2024 het aantal digitale objectfoto's te hebben uitgebreid van 48% naar 70%. Dankzij meerdere grootschalige digitaliseringsprojecten was dit percentage eind 2024 toegenomen tot maar liefst 86%. Ook de digitaal beschikbare informatie over de collectie werd in de vorm van gedetailleerde objectbeschrijvingen aanzienlijk aangevuld en uitgebreid.

Toegankelijkheid collectie

Digitalisering

Op het gebied van het digitale aanbod van informatie over de museumcollectie zijn in 2024 opnieuw belangrijke stappen gezet. Digitalisering van deze informatie in beeld en tekst is binnen het huidige beleidsplan een belangrijke doelstelling om de zichtbaarheid van de collectie verder te vergroten, vooral buiten de muren van het museumgebouw.

In dit kader werd de fotografie van nieuwe aanwinsten voortgezet en van de collectie in het depot Hoogwoud afgerond. Een grote stap is de digitalisering van meer dan 70.000 technische tekeningen, waarmee een jarenlange wens van het museum in daden is omgezet. De digitalisering van deze deelcollectie wordt deels door het bedrijf Picturae, en deels in een nieuw ingerichte fotostudio in het depotgebouw uitgevoerd. Hiervoor werden in 2024 vier digitaliseringsmedewerkers ingehuurd, waarvan drie via Social Capital. Aan het einde van het jaar was 85% van de technische tekeningen gedigitaliseerd.

De volgende grote digitaliseringslag wordt gemaakt met de unieke handschriftencollectie. Na maanden van voorbereiding werd in december 2023 een subsidieaanvraag in het kader van het digitaliseringsprogramma Metamorfoze gehonoreerd, waarmee de digitalisering van de volledige handschriftencollectie in 2024 van start ging. Metamorfoze is het nationale programma van de Koninklijke Bibliotheek voor het behoud van, en duurzame toegang tot, het papieren erfgoed van

Nederland. Het programma is een initiatief van het ministerie van OCW. Naar verwachting is de gehele handschriftencollectie begin 2026 digitaal beschikbaar voor het publiek. Alle individuele objectrecords werden voorzien van een zogenaamde *persistent identifier*, zodat deze ook in de toekomstig vindbaar zijn en blijven. Het is één van de stappen die het museum zet op weg naar *linked open data*.

Wijzigingen in het registratiesysteem worden automatisch bijgewerkt in het digitale aanbod op de collectiewebsite (collectie.hetscheepvaartmuseum.nl). Informatie over de museumcollectie is verder digitaal te raadplegen via de website Maritiem Digitaal (www.maritiemdigitaal.nl) van de samenwerkende maritieme musea in Nederland en België, en de website Collectie Nederland van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (www.collectienederland.nl). Het museum draagt ook actief bij aan het Maritiem Portal (maritiemportal.nl) met vooral maritiem-historische (onderzoeks)informatie. Het museum is penvoerder voor een nieuw te ontwikkelen digitaal Netwerk Maritieme Bronnen. Andere leden van de stuurgroep zijn het Huygens Instituut, het Maritiem Museum Rotterdam en het Zuiderzeemuseum. Dankzij een financiële bijdrage van de Samenwerkende Maritieme Fondsen is een kwartiermaker voor dit project aangesteld die in 2024 een haalbaarheidsstudie opstelde. Op basis hiervan worden in 2025 vervolgstappen gezet, waaronder de bouw van een prototype van de nieuwe website.

Bibliotheek

De bibliotheek van Het Scheepvaartmuseum huisvest één van de belangrijkste maritiem-historische collecties ter wereld en biedt een fysieke en laagdrempelige ontmoetingsplek voor conservatoren, fellows, stagiairs en externe onderzoekers. Daarnaast is de bibliotheek de vraagbaak waar vele bezoekers terecht kunnen met uiteenlopende vragen over het museum, maritieme geschiedenis en genealogie.

Het totaal aantal fysieke bezoeken aan de bibliotheek kwam uit op 4764. Het aantal beantwoorde informatievragen steeg – mede door de afhandeling van beeldaanvragen – van 2751 naar 3172. Het merendeel van de vragen wordt per e-mail ontvangen en afgehandeld. Vragenstellers en bezoekers aan de bibliotheek worden daarbij te woord gestaan door twee informatiespecialisten en een team van 15 vrijwilligers.

In de bibliotheek werden in 2024 ook activiteiten voor grotere groepen georganiseerd. Zo was ook dit jaar de museumbibliotheek een van de vaste deelnemers aan 'Stap op de rode loper'. Dit Amsterdamse leesbevorderingsproject vond in januari plaats, waarbij 80 vmbo-studenten een bezoek aan de bibliotheek brachten. Aan een groep bachelor studenten van de opleiding Maritieme Geschiedenis van de Universiteit Leiden werd een toelichting gegeven over de mogelijkheden voor onderzoek in de bibliotheek, aansluitend op een rondleiding door het museumdepot. In augustus was de bibliotheek één van de locaties in het museum waar opnames voor het televisieprogramma *Gezonken Meesters* plaatsvonden. Bijzondere bezoeken in het najaar waren een delegatie uit Pakistan, deelnemers aan een symposium van de League of International Booksellers en studenten Engels van de VU die een collegereeks volgden over negentiende-eeuwse reisverhalen.

Er werden 883 nieuwe publicaties toegevoegd aan de bibliotheekcollectie. Deze grote toename ten opzichte van het voorgaande jaar is toe te schrijven aan de tijdelijke aanstelling van een titelbeschrijver in de tweede helft van 2024. Dit beschrijvingsproject wordt in 2025 voortgezet

	2024	2023
Aantal bibliotheekbezoekers	4.764	5.526
Aantal dagen open	258	231
Aantal informatievragen (in de bibliotheek, telefonisch en per e-mail)	3.172	2.751
Aantal nieuw ingeschreven publicaties	883	174

Onderzoek

Fellowships

Het Scheepvaartmuseum heeft een succesvol fellowshipsprogramma dat onderzoekers in staat stelt voor langere tijd onderzoek te doen in de collectie binnen het museum. Hiervoor zijn twee onderzoeksbeurzen in het leven geroepen, het Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowship en het Dr. Ernst Crone Fellowship, die respectievelijk een fellowship mogelijk maken voor beginnende en gevorderde onderzoekers voor een periode van zes en twaalf maanden.

In 2024 waren in totaal negen fellows actief in Het Scheepvaartmuseum. In het kader van de Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowship rondde Matthias Lukkes zijn onderzoek af naar de tuin bij het fort St. George de Elmina aan de Afrikaanse westkust. Lianne Wilhelmus richtte haar aandacht op een achttiende-eeuwse tabaksdoos met een afbeelding van Kaap de Goede Hoop, die ooit toebehoorde aan een lichtmatroos bij de VOC. Arjen Bloem en Valentijn Tilder gingen in het voorjaar van 2024 als Warnsinck Fellows aan de slag, met onderzoeken naar respectievelijk het verhaal achter het schilderij *Een Noorse walvisjager in het ijs* door Willem van der Does (1899-1966) en over de reactie op de munitie aan boord van het VOC-schip *Nijenburg* in 1763. In september gingen nog eens drie nieuwe Warnsinck fellows van start: Merle van Lier met een onderzoek naar de representatie van Marokko en Noord-Afrika op vroegmoderne kaarten, Sander Rooijackers over een achttiende-eeuws reisverslag naar Philadelphia, en Anne-Linde Ruiters onderzocht de iconografie van zeventiende-eeuwse vrouwen van admiraals en kapiteins op schilderijen.

Dr. Jaap Jacobs rondde zijn onderzoek af in het kader van het in 2023 toegekende Dr. Ernst Crone Fellowship. Hij richtte zich op een grote verzameling handschriften die betrekking heeft op het verloop van de Tweede Engels-Nederlandse Oorlog (1665-1667) en die door de bekende Britse historicus Charles Ralph Boxer (1904-2000) bijeen is gebracht. In september startte dr. Bob Pierik als Crone Fellow zijn onderzoek naar het gebruik van het Amsterdamse IJ in de vroegmoderne tijd.

Alle gastonderzoekers deden hun onderzoek in nauwe samenwerking met conservatoren en externe deskundigen. De bevindingen van de fellows die in 2023 hun onderzoeken hebben afgerond, werden door hen gepresenteerd in verschillende artikelen en tijdens een drukbezochte Fellowshipsmiddag, die op vrijdag 1 maart 2024 plaatsvond. Deze bijeenkomst werd door 108 deelnemers bijgewoond. In oktober werd een bijeenkomst georganiseerd voor de leden van de Fellowshipskring en de vertegenwoordigers van de Samenwerkende Maritieme Fondsen, met presentaties van de nieuwe fellows en een rondleiding in de tentoonstelling *Zee van Ruimte* door conservator Sara Keijzer.

Fellowships	beschikbare plaatsen	2024
Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowships	vier per kalenderjaar	7
Dr. Ernst Crone Fellowship	eens in de twee jaar	2
Van de Velde Fellowship (start in 2025)	eens in de twee jaar	-
Aantal fellows	5	9

Conservatoren

Het conservatorenteam is in 2024 uitgebreid met een conservator voor de visserijcollectie. Door de overname van een groot deel van de collectie van het voormalige Nationaal Visserijmuseum uit Vlaardingen, was het wenselijk een conservator aan te stellen voor de beschrijving van en het verdere onderzoek naar deze nieuwe deelcollectie in het museum. Het instellen van deze, voorlopig tijdelijke, functie werd mogelijk gemaakt dankzij een financiële bijdrage van de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum (VNHSM). Het museum heeft in 2023 voor de duur van drie jaar een

nieuwe functie gecreëerd in de vorm van een junior conservator. Aan de financiering van deze functie leveren zowel het museum, de VNHSM en het Fonds 1999 een financiële bijdrage.

Dankzij de genereuze bijdrage van Stichting Het Meyjes Fonds kan het museum sinds 2019 de functie van wetenschappelijk onderzoeker instellen. Met de financiering door Het Meyjes Fonds kan deze tijdelijke onderzoeksplaats voor twee dagen in de week worden ingesteld voor de duur van tien jaar. De Meyjes wetenschappelijk onderzoeker richt zich op de Amsterdamse (houten) scheepsbouw en plaatste deze in een landelijke en internationale context. Daarbij wordt samengewerkt met maritiem historici en archeologen in binnen- en buitenland.

Stages

In 2024 waren drie stagiairs verbonden aan de afdeling Collectievorming & Onderzoek. Zij hielpen de conservatoren met onderzoek voor de nieuwe vaste presentaties *Schaduw en de Atlantische Oceaan* en *De zee in kaart* en voor een toekomstige tentoonstelling over vrouwen en de zee.

Onderzoeken

Als vervolg op het oral history-project *LHBTIQ+ aan boord* uit 2023, startte conservator Sara Keijzer met onderzoeker Bob van de Poll in het najaar van 2024 een vervolgonderzoek waarbij zij in Indonesië oud-bemanningsleden van de Holland-Amerika Lijn interviewden. Net als in het eerste onderzoek stond queercultuur aan boord van Nederlandse passagiersschepen centraal, maar kwamen ook andere ervaringen van het Indonesisch personeel aan boord van de schepen aan bod. De resultaten van dit onderzoek worden uitgewerkt in een groter oral history-project onder de titel *Zee van Ruimte II*. Verder werden de bevindingen uit *LHBTIQ+ aan boord* in diverse wetenschappelijke artikelen gepubliceerd en tijdens lezingen gepresenteerd.

Het museum participeert in meerdere onderzoeks- en digitaliseringsprojecten en ondersteunt aanvragen van externe wetenschappelijk onderzoekers bij de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). In de meeste gevallen gaat het om het ter beschikking stellen van de collectie en conservatoren of door het aanbieden van de mogelijkheid een pilotproject, symposium of presentatie in het museum te organiseren. Onderzoeksconservator Suze Zijlstra werkte verder aan haar door NWO gefinancierde onderzoek over de representatie van vrouwen op schilderijen in de museumcollectie.

Congressen en studiedagen

Het museum hecht grote waarde aan kennisoverdracht. Naast tentoonstellingen worden hiervoor vooral studiedagen en congressen georganiseerd. Een daarvan is de reeds genoemde jaarlijkse Fellowshipsmiddag. Op 24 juni werd in het museum een internationaal symposium georganiseerd over trans-Atlantische slavernij in samenwerking met het New Netherlands Institute in New York. Zo'n 120 belangstellenden luisterden naar de presentaties van wetenschappers uit Nederland en de Verenigde Staten die een stand van zaken gaven van het onderzoek naar het slavernijverleden. 's Avonds gaf de Amerikaanse publiekshistorica en schrijfster Tiya Miles een lezing over haar boek *All That She Carried*. Deze lezingavond werd georganiseerd met het John Adams Institute en door zo'n 250 deelnemers bezocht. Beide activiteiten werden bijgewoond door de Amerikaanse ambassadeur in Nederland, Shefali Razdan Duggal. Zij bekeek ook een maquette van Nieuw-Amsterdam (het huidige New York) zoals het plaatsje er rond 1660 uitzag. De maquette is een project van de New Holland Foundation en werd gemaakt door Artitec uit Amsterdam. Conservatoren gaven ook *acte de presence* met meerdere bijdragen tijdens het International Congress of Maritime Museums dat dit jaar in de Lage Landen werd georganiseerd. Op zaterdag 16 november vond het jaarlijkse Museumsymposium plaats. Dit jaar werd het symposium georganiseerd in samenwerking met de Linschoten Vereeniging en stond in het teken van reisverslagen. Het symposium werd door 110 deelnemers bezocht.

Publicaties

In 2024 verschenen meerdere artikelen van de hand van conservatoren, onderzoekers en fellows in tijdschriften en andere publicaties. Daarnaast bracht het museum zelf ook twee nieuwe boeken uit. *Houten Scheepsbouw* is een bundel met bijdragen van zowel maritiem archeologen als maritiem historici die daarmee een overzicht bieden van de ontwikkelingen in de houten scheepsbouw in de

afgelopen 6,5 eeuw. Het onderzoek van oud-Rien Meppelink Fellow Gwen Lemmers werd gepubliceerd in *Redden op de Rede*, over de organisatie van het reddingswezen in het Waddengebied in voornamelijk de achttiende eeuw. Beide publicaties werden uitgegeven in samenwerking met uitgeverij Walburg Pers.

Collectiebeheer en -registratie

De afdeling Collectiebeheer was nauw betrokken bij de voorbereiding en totstandkoming van vier nieuwe presentaties in het museum en voerde meerdere wissels uit van objecten in de vaste opstelling. Verder werden transporten in verband met bruiklenen georganiseerd, waarbij het museum steeds vaker gebruik maakt van de mogelijkheid om virtueel te koerieren. Dat betekent dat op afstand wordt meegekeken bij de installatie van objecten dankzij een videoverbinding. De afdeling is ook nauw betrokken bij overleg over duurzaamheid in het museum, met name waar het gaat om eisen voor museaal binnenklimaat, transport (vervoer en verpakkingsmaterialen) en conservering.

Tijdens de beleidsperiode 2021-2024 wordt ook het planmatig beleid voor het collectiebeheer geactualiseerd en waar nodig aangepast en uitgebreid. Het planmatig beleid bestaat uit Integrated Pest Management (IPM), Handboek Collectiebeheer (conform de museale standaard Spectrum) en Veiligheidszorg Collectie. In 2024 richtte de aandacht zich vooral op het verder doorvoeren van het IPM-beleid, de monitoring van het museaal binnenklimaat in de depots en het museumgebouw, en het oefenen in collectiehulpverlening.

In het depot Hoogwoud heeft het bedrijf Sownet het Monet klimaatbeheersingssysteem in de loodsen van het Scheepvaartmuseum en het Zuiderzeemuseum geïnstalleerd. Dit systeem was in Amsterdam al in gebruik genomen. Op deze wijze is een actueel inzicht mogelijk op de temperatuur en luchtvochtigheid.

Collectieregistratie

De collectiebeheerders hebben in 2024 verdere voortgang geboekt met het beschrijven van meerdere grote fotocollecties. Een voorbeeld is het fotoarchief van de Vereniging De Amsterdamsche Haven. Dit archief bestaat uit 80 mappen met opnamen die in de jaren zestig en zeventig zijn gemaakt door fotograaf Ben Burgers. Een ander omvangrijk registratieproject betreft het fotoarchief over de periode 1890-1988 afkomstig van scheepswerf Conrad-Stork Hijsh dat bestaat uit zo'n 3500 glasnegatieven, 1650 andere negatieven, 500 afdrucken en alle originele glasnegatievenveloppen met aanvullende gegevens over de opnamen. De glasnegatieven worden individueel beschreven en omgepakt. Daarnaast zijn door collectiebeheerders en vrijwilligers meerdere omvangrijke tekeningencollecties geïnventariseerd en beschreven, waaronder een verzameling ontwerptekeningen van vissersschepen afkomstig van het voormalige Nationaal Visserijmuseum uit Vlaardingen.

Het Scheepvaartmuseum maakt gebruik van Axiell Collections voor de registratie van alle objecten in de collectie. In maart rondde het museum de omvangrijke migratie naar versie 5.1 af. Daarnaast werd voor raadplegingen van collectie-informatie door medewerkers en tijdelijke onderzoekers het programma Collections Publisher van Ddigit in gebruik genomen. Verder werd een experiment gestart met een visuele zoekfunctie op basis van afbeeldingen dat is ontwikkeld door het bedrijf Datamachine/Courante. Met leverancier Moving Media werden de mogelijkheden onderzocht van een digitaal depot voor het duurzaam beheer van het *born digital* erfgoed in de collectie op basis van ResourceSpace en vertaald naar een plan van aanpak.

Collectiebeheer

Het uitgangspunt voor het toezicht op het dagelijks beheer van de collectie vindt plaats binnen het kader van het wettelijke toezicht door de Rijksinspectie voor Overheidsinformatie en Erfgoed. De Raad van Toezicht ziet hierop binnen het museum toe. Met betrekking tot de collectie van de VNHSM worden de voortgang en eventuele aandachtspunten uit dit toezicht met het verenigingsbestuur besproken en tussentijds in het regulier overleg van het hoofd collecties van het museum met het

bestuurslid collecties van de Vereeniging nader afgestemd. Eind juni ontving het museum de resultaten van de tweejaarlijkse monitor door de Rijksinspectie voor Overheidsinformatie & Erfgoed. De zogenaamde Kleurrapportage gaf duidelijk aan dat er in de afgelopen twee jaar vorderingen zijn gemaakt op meerdere fronten. De inspectie signaleerde nog enkele punten voor verbetering en die worden in het Collectieplan 2025-2028 opgenomen. Een daarvan is het aanvullen en actualiseren van de registratie van standplaats en fysieke toestand bij een aantal specifieke deelcollecties, waarmee in 2024 al is begonnen.

Het museum beheert, samen met het Maritiem Museum Rotterdam, de collectie van de Stichting Kunstbezit Koninklijke Nedlloyd (SKKN). In 2024 werd de conservering en fotografie van het Amsterdamse deel van de collectie afgerond. Het doel is om uiteindelijk een digitale presentatie van de SKKN-collectie te ontwikkelen. Het Scheepvaartmuseum zorgt verder voor het toezicht op de collectie van het nabijgelegen voormalig Werkspoormuseum.

Dankzij de enthousiaste inzet van een groep zeer toegewijde vrijwilligers kan de uit 1900 stammende stoomijsbreker *Christiaan Brunings* nog steeds in de vaart worden gehouden. Ook in 2024 was het historische vaartuig onder stoom aanwezig bij diverse manifestaties verspreid door het land – waaronder bij de jaarlijkse Sinterklaasintocht in de hoofdstad – en werden voor belangstellenden rondvaarten in de Amsterdamse haven georganiseerd. In het najaar werd geëxperimenteerd met het gebruik van koolzaadbriketten als alternatief voor steenkool als brandstof. Het duurzaamheidsexperiment wordt in 2025 geëvalueerd en verder uitgewerkt.

Conservering

In 2024 werden meerdere kleine en grotere restauraties aan objecten uit de collectie verricht, waaronder een gelegenheidsglas, drie schilderijen, vier kaarten, zes tekeningen, drie prenten, een fotoalbum, twee foto's en een atlas. De restauratie van een aantal mozaïekpanelen afkomstig uit het luxe passagiersschip ms. *Oranje* van de Stoomvaart Maatschappij 'Nederland' werd dit jaar afgerond. Dit laatste betrof een meerjarig conserveringsproject. Verder werden enkele scheepsmodellen behandeld. De meeste werkzaamheden werden uitgevoerd door externe restauratoren en specialisten in overleg met de conservatoren en ondersteund door de collectiebeheerders. In april werd het team uitgebreid met een interne restaurator scheepsmodellen. Dankzij een financiële bijdrage van de VNHSM kon ook dit jaar het aantal restauraties sterk worden uitgebreid en het onderhoud aan het stoomschip *Christiaan Brunings* worden geïntensiveerd.

Collectievorming

Aanwinsten

In 2024 zijn door meerdere aankopen en schenkingen [3433 museale voorwerpen](#) en [883 publicaties voor de bibliotheek](#) als collectie ingeschreven. Bepalend bij de keuze tot verwerving zijn de vijf collectiethema's (Nederlanders en de wereld; Nederland als maritieme natie; De zee als bron van inspiratie; De zee als uitdaging; Amsterdam als havenstad) in het verzamelbeleid van Het Scheepvaartmuseum. Dit beleid is in overleg met het bestuur van de Vereeniging in het [vigerende Collectieplan 2021-2024 vastgesteld](#).

Aankopen

In 2024 werd op een veiling bij Bubb Kuyper in Haarlem een schilderij aangekocht, dat wordt toegeschreven aan Reinier Nooms (ca. 1623-1664). Het schilderij stelt de reis voor van een eskader onder leiding van vice-admiraal Michiel de Ruyter naar de Middellandse Zee in 1661. Nooms was als kunstenaar met dit eskader mee en heeft dit schilderij waarschijnlijk bij terugkomst in Amsterdam gemaakt op basis van zijn schetsen op zee. Het is afkomstig uit de collectie van verzamelaar C.G. 't

Hooft (1866-1936). Dankzij een bijdrage van het Mondriaan Fonds, de VriendenLoterij en de VNHSM kon de aankoop van een schilderij van de slag bij Tobago in 1677 door Jan Karel Donatus van Beecq (1638-1722) – ook wel “de Franse Van de Velde” genoemd – succesvol worden afgerond. Verder kocht het museum bij veilinghuis De Zwaan drie schilderijen van de Amsterdamse schilder Clemens Merkelbach van Enkhuizen (1937-2023). Alle drie de schilderijen stellen het 's Lands Zeemagazijn voor in de jaren tachtig en tonen het gebouw en de verschillende museumschepen aan de steiger. Van de schilder was reeds een ander schilderij met het Zeemagazijn in de collectie aanwezig. De collectie schilderijen werd tot slot aangevuld met de aankoop van *Storm voor een rotsachtige kust* (ca. 1641-59) van de hand van de zeeschilder Hendrick Staets (1626-1659).

Op twee verschillende veilingen in het Verenigd Koninkrijk werden twee tekeningen van Willem van de Velde de Jonge (1633-1707) aangekocht. Het betreft een tekening van een klein Engels oorlogsschip op een rede voor anker en een eveneens Engels jacht. Vader en zoon Van de Velde gingen vanaf 1672 aan het Engelse hof werken. Daar zou vooral de zoon naam maken met scheepsportretten van Engelse jachten. Verder kocht het museum een bijzondere zestiende-eeuwse tekening van drie kraken die rond 1540 werd gemaakt door een tekenaar in de omgeving van Herri met de Bles (ca. 1500-1555). Uit de zestiende eeuw zijn nauwelijks tekeningen of studies van individuele schepen bekend. Afbeeldingen van schepen verschijnen dan al wel op prenten en (zee)kaarten, of komen sporadisch op landschapsschilderingen voor. Met de toevoeging van de tekening aan de collectie wordt het belang van de Vlaamse voorlopers voor de ontwikkeling van de zeeschilderkunst onderstreept. Hoewel het object vanwege de kwetsbaarheid van het papier niet tot nauwelijks op zaal kan worden tentoongesteld, geeft de tekening wel degelijk zwaarte aan de collectie omdat het een zeer zeldzame en vroege voorstelling betreft.

Ook op het gebied van fotografie werden belangrijke aankopen voor de collectie gedaan. De foto's van Jeroen Hofman en Robin de Puy, die in 2024 te zien waren in de tentoonstelling *Redders op zee* ter gelegenheid van het 200-jarig jubileum van de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, kwamen na afloop in de collectie. Het museum kocht beide series, die in opdracht voor de tentoonstelling waren gemaakt, met hulp van de VriendenLoterij aan. Veertig foto's van de Amsterdamse haven door de lens van de Kattenburgse fotograaf Cor Jaring, die te zien waren in de aan hem gewijde tentoonstelling in het museum, werden voor de collectie aangekocht. De foto's werden door Jaring gemaakt tussen 1958 en 1978. Verder werden twee laat negentiende-eeuwse albuminedrukken van studio Wegner & Mottu aangekocht die leerlingen van de Amsterdamse Kweekschool van de Zeevaart laten zien die de schoolvakken 'zeemanswerk' en 'zeevaarkunde' met attributen uitbeelden.

Aan de verzameling munten en penningen werd een herdenkingspenning toegevoegd van de oprichting van het New Netherlands Monument in New York tijdens het derde eeuwfeest in 1926.

Tijdens het International Congress of Maritime Museums wapperde de vlag van Refugees Nation, een ontwerp van Yara Saïd (1991), op het dak van het museum. Op verschillende manieren symboliseert de oranje vlag de ervaringen van vluchtelingen. De kleuren zijn een directe verwijzing naar de kleuren van moderne reddingsvesten en het materiaal is zelfs afkomstig van gebruikte reddingsvesten. Het gebruik van een reddingsvest – een zeer maritiem begrip – verbindt daarnaast veel internationale vluchtelingen die reddingsvesten tijdens hun reizen hebben moeten gebruiken. De vlag is na afloop van het congres voor de collectie aangekocht.

Schenken

Het grootste deel van de museale verwervingen bestond ook dit jaar uit schenkingen en legaten. Daaronder bevonden zich wederom veel foto's en albums, die vooral het leven aan boord van schepen in beeld brengen. Persoonlijke getuigenissen van zeelieden vormen een speerpunt in het verzamelbeleid. Amateurfoto's geven daarbij situaties vaak meer ongefilterd weer dan in opdracht

vervaardigde foto's door professionele fotografen. Een goed voorbeeld daarvan is de schenking van een foto-album en losse foto's van Kees de Vries (1905-1969), die als machinist werkte op meerdere schepen van de Koninklijke Hollandsche Lloyd (KHL) tussen 1928 en 1934. Het album en de losse foto's bieden een boeiend inblik in het leven aan boord van de KHL-vloot eind jaren twintig en begin jaren dertig. Bijzonder zijn een foto van de ontmoeting met het luchtschip Graf Zeppelin midden op de Atlantische Oceaan op 22 oktober 1931, een groepsportret in de machinekamer van ss. *Delfland*, derdeklas passagiers (landverhuizers) op het dek van ss. *Gelria* op de rede van Las Palmas en het dierentransport ten behoeve van Artis aan boord van ss. *Maasland* in 1933. Een ander fraai voorbeeld zijn de plakboeken met foto's, folders, prentbriefkaarten en knipsels die Wilma Bulterijs maakte als assistent-hofmeesteres (kinderjuffrouw) aan boord van de *Johan van Oldenbarnevelt*. Naast verpleegster, linnenjuffrouw of assistent-purser, was dit lang het enige beroep dat een vrouw aan boord mocht uitoefenen. Haar motivatie om te gaan varen is niet bekend. De plakboeken geven een beeld van de eerste jaren (1957-1959) van haar varende carrière aan boord van de *Johan van Oldenbarnevelt*, de *Oranje* en *Zuiderkruis* kenmerken zich door repatrianten- en emigrantenvervoer. De laatste (1960-1963) kenmerken zich door cruisereizen.

Uit een legaat ontving het museum een schilderij van de hand van de Britse zeeschilder Charles Brooking (1723-1759) dat twee Britse oorlogsschepen in een storm op zee voorstelt. Brooking groeide op in de buurt van East Greenwich en was waarschijnlijk een autodidact. Volgens een anekdote van de zeeschilder Dominic Serres, werkte Brooking voor een Londense kunsthandelaar aan Leicester Square. Brooking werd in belangrijke mate beïnvloed door het werk van Willem van de Velde de Jonge, zoals op dit schilderij duidelijk is te zien. De artistieke invloed van Van de Velde de Jonge op de Britse zeeschilderkunst bleef na zijn overlijden in 1707 groot. Stormgezichten waren in de tijd van Van de Velde onder het Britse publiek al erg populair, en Britse navolgers als Peter Monamy, Samuel Scott en Charles Brooking speelden in op deze populariteit met 'paintings in Vandervelt's taste'. Dankzij deze schenking is het mogelijk om de invloed van de Van de Veldes op de Britse zeeschilderkunst beter in beeld te brengen.

Drie tekeningen van de hand van Frans Arnold Breuhaus de Groot (1824-1872) werden eveneens aan het museum geschonken. De tekeningen tonen verschillende voorstellingen van binnenhavens en binnenwateren. Volgens een opschrift op een tekening is de Schie afgebeeld. De studies zijn zeer schetsmatig uitgewerkt, met soms verschillende composities op één blad. De tekeningen vormen een mooie aanvulling op de collectie van de negentiende-eeuwse Nederlandse zeeschilders. Door een schenking kon een ets van de Franse tekenaar Jacques Callot (1592-1635) met een voorstelling van het beleg van de havenstad La Rochelle in 1627-1628 aan de collectie worden toegevoegd. Het langdurige beleg en de uiteindelijke val van de protestante enclave La Rochelle maakte destijds in de eveneens protestante Republiek grote indruk.

De collectie scheepsmodellen werd aangevuld dankzij de schenking van een model van de Amsterdamse blusboot *Jan van der Heyde* I. Vanuit Canada werd een getuigd volmodel van het negentiende-eeuwse brikship *Johanna* vervaardigd door Pieter Schuit Jrzn. aan het museum geschonken. Hij is een telg uit een beroemde familie Schuit (of Schuyt) van scheepsbouwers die werkzaam waren op de Amsterdamse Rijkswerf. Juniorszoon werd in 1839 benoemd tot constructeur op de Rijkswerf te Willemsoord (Den Helder) en in 1843 hoofdingenieur van de marine. Een zogenaamd scheepje-in-de-kast werd samen met het schilderij waarop dit object is afgebeeld aan het museum geschonken. Het Marinemuseum droeg een volmodel van het stoomschip *Venezuela* over aan het museum. Het model is door de Britse firma Bassett-Lowke vervaardigd in opdracht van de NSM-werf in Amsterdam en dateert uit 1915. Het model is nog gemonteerd in de originele vitrine.

Door een schenking kwam ook een zogenaamde jagersvlag in de collectie. Deze vlag werd in de jaren vijftig gebruikt aan boord van walvisjager *AM 2* van de Nederlandsche Maatschappij voor de Walvisvaart. Elk jaagschip had eigen vlaggen, waarop het nummer van het jaagschip en van de

geschoten walvis duidelijk zichtbaar is. Een gevangen walvis zorgde voor een premie voor de opvarenden van de jaagschepen. De vlag kreeg de schenker als souvenir toen hij vertrok bij de maatschappij.

Als onderdeel van de overname van de collectie van het voormalige Nationaal Visserijmuseum in Vlaardingen werd in 2024 een verzameling affiches en promotiemateriaal voor de consumptie van vis aan het museum in de museumcollectie opgenomen.

Door meerdere schenkingen werden tot slot een foto van een kinderen in een matrozenpakje, drie aquarellen van binnenvaartschepen, een filmpje van het vertrek van het stoomschip *Orania* van de Koninklijke Hollandse Lloyd in 1927 en een tafelvlaggetje dat in 1945 werd gebruikt aan boord van het ms. Oranje tijdens de feestelijke viering van VE-day aan de collectie toegevoegd.

Bruikleenbeleid

In het kader van de zichtbaarheid van de collectie hanteert het museum een genereus bruikleenbeleid. In het afgelopen jaar waren 169 voorwerpen in bruikleen bij achttien instellingen, waarvan er gedurende het jaar zes objecten werden geretourneerd aan het museum. In 2024 werden twaalf objecten uit de collectie door nieuwe bruikleenovereenkomsten tijdelijk aan vier verschillende musea uitgeleend.

Afstoting

In 2024 heeft het museum achttien voorwerpen uit de collectie afgestoten die niet binnen de verzamelcriteria vallen. Het ging daarbij onder andere om enkele torpedo's en onderdelen daarvan, drie scheepsmodellen, een pomp, een anker en een schilderijlijst. Bij de afstoting van objecten uit de collectie wordt de *Leidraad Afstoting Museale Objecten* van de Museumvereniging zorgvuldig gevolgd.

2. Een breed publiek

Inleiding en doelstelling

Het Scheepvaartmuseum verbindt zich aan bestaand en nieuw publiek door verhalen te delen die raken aan de collectie, de maritieme wereld en geschiedenis en de impact daarvan op de samenleving. In 2024 zet het museum belangrijke stappen in zijn positionering als een plek waar 'alles boven water komt'.

Dit kwam sterk naar voren bij de meet-up in januari over presentaties van koloniaal verleden. De beslissing om de vlaggen op de replica van het VOC-schip de Amsterdam niet meer te hijsen, leidde tot een maatschappelijke discussie die via diverse mediakanalen werd belicht. Projecten als *Schaduw op de Atlantische Oceaan* werken als katalysator voor interne ontwikkeling, waarbij verschillende afdelingen voortdurend met elkaar in gesprek zijn over de rol van het museum in de maatschappij. Deze gesprekken dragen bij aan een scherpere positionering en de ontwikkeling van een duidelijke visie op duurzaam en inclusiever programmeren.

Het museum had in 2024 de ambitie om 340.000 bezoekers te ontvangen en door nieuwe bezoekersgroepen gewaardeerd te worden met een 8+. Ondanks personele wisselingen binnen het cluster Programma en Publiek gingen de voorbereidingen van tentoonstellingen en programmering onverminderd door. Met de versterking van het team, waaronder een nieuwe Educator, PR Manager, hoofd Marketing en Communicatie, en Clusterhoofd Publiek, zet het museum zich in om een eco-positief, inclusief museum te worden dat de maritieme wereld bij een zo breed mogelijk publiek onder de aandacht brengt.

Tentoonstellingen en tentoonstellingsbeleid

Het Scheepvaartmuseum programmeerde de beleidsperiode 2021-2024 vanuit het motto 'Water verbindt werelden' en liet in zijn tentoonstellingen zien hoe sterk de maritieme wereld en samenleving verbonden zijn. Belangrijke uitgangspunten in de programmering zijn: de collectie centraal stellen, de impact van het gedeelde maritieme verleden agenderen, ruimte bieden voor hedendaagse reflecties en persoonlijke verhalen uitwisselen.

Tijdelijke tentoonstellingen

Food for Thought

De tijdelijke najaarstentoonstelling *Food for Thought* werd in 2024 verlengd tot 5 januari 2025. Centraal stond het werk van fotograaf en filmmaker Kadir van Lohuizen, die onderzoek doet naar de wereldwijde voedselindustrie. Met deze tentoonstelling gaf Het Scheepvaartmuseum inzicht in de voor velen onbekende wereld die achter ons voedsel schuilgaat. Ook zette de tentoonstelling aan tot kritisch nadenken over de toekomst van de voedselindustrie: hoe ziet een meer gelijkwaardig en duurzaam voedselsysteem eruit?

De tentoonstelling werd verrijkt met een audiotour waarin onder anderen chef-kok Lelani Lewis, Maarten Remmers, journalist Jonas Kooyman, Maite Vermeulen en Maaïke Goslinga aan het woord kwamen. De tentoonstelling kwam tot stand met steun van de deelnemers van de VriendenLoterij, Blockbusterfonds XTRA en Zabawas.

KNRM

In het kader van het 200-jarig bestaan van de KNRM organiseerde Het Scheepvaartmuseum, samen met andere maritieme musea, verschillende publieksmanifestaties. De tentoonstelling *Redders op Zee* toonde het werk en de rijke geschiedenis van de KNRM aan de hand van de indrukwekkende fotografie van Jeroen Hofman en Robin de Puy, aangevuld met historische sleutelobjecten uit eigen collectie. De foto's tonen de aanwezigheid van de KNRM-reddingstations in het Nederlandse landschap en de toegewijde vrijwilligers. Robin de Puy maakte in opdracht van het museum een speciaal videowerk waarin de ervaring van geredde personen centraal stond. De tentoonstelling en bijbehorende jubileumactiviteiten kwamen tot stand dankzij een genereuze bijdrage van de VriendenLoterij.

Impact

Het gedeelde maritieme verleden en de doorwerking daarvan in het heden vormen een andere belangrijke programmalijn in de museale presentaties van Het Scheepvaartmuseum.

Schaduwen op de Atlantische Oceaan

In september 2024 opende de nieuwe semipermanente tentoonstelling *Schaduwen op de Atlantische Oceaan*. Deze tentoonstelling behandelt de impact van de koloniale geschiedenis op mensenlevens, zowel op zee als aan land, toen en nu. Voor deze tentoonstelling werkte het museum samen met externe conservator Dyonna Bennett en hedendaagse kunstenaars Lisandro Suriel, Atong Atem, Manuwi C. Tokai, Robin Hoed en Wouter Pocornie.

De opening werd groots gevierd met een publiek toegankelijk programma dat zeer goed werd bezocht (650 bezoekers). Het programma omvatte onder meer een ceremonie door kunstenaar Manuwi C. Tokai en leden van de Ka'lina en Lokono gemeenschappen, muziek van Phantom Wizard en Ranie Ribeiro, en panelgesprekken met kunstenaars en het projectteam. Het Marron eten werd bereid door chef Sabini Vola. De tentoonstelling kwam tot stand met steun van de deelnemers van de VriendenLoterij, Mondriaan Fonds, Samenwerkende Maritieme Fondsen, Cultuurfonds en de participanten van Het Compagnie Fonds.

Atlantische Vensters

Als onderdeel van de programmering nodigt Het Scheepvaartmuseum verschillende kunstenaars uit

hun visie te geven op de Nederlandse maritieme relaties met het Atlantisch gebied. In 2024 was het tweede Atlantisch Venster te zien met werk van Kevin Osepa, waarin hij reflecteert op het fenomeen 'beursalen': jongeren uit Curaçao die in Nederland met een beurs gaan studeren en zelden terugkeren.

Nieuwe vlaggen op het VOC-Schip

Voorafgaand aan de opening van *Schaduw en de Atlantische Oceaan* zijn de vlaggen op het VOC-schip vervangen door nieuwe vlaggen. Net als de eerste serie zijn deze vlaggen ontworpen door het kunstenaarscollectief van Sites of Memory. Ze staan symbool voor verschillende vormen van rouw: enerzijds de rouw die sommigen voelen vanwege de aanwezigheid van het VOC-schip, en anderzijds de rouw die anderen voelen over het loslaten van oude denkbeelden over de VOC. In het erkennen van deze beide vormen van rouw schuilt een boodschap van kracht: het erkennen van de mogelijkheid tot verandering in de toekomst.

De nieuwe vlaggen zijn zichtbaar vanuit de tentoonstelling *Schaduw en de Atlantische Oceaan*. Ze vormen een visuele verbinding tussen de tentoonstelling en het VOC-schip, waarbij zowel het koloniale verleden in het Atlantisch als het Aziatisch gebied wordt belicht.

Collectie centraal

Het museum heeft in 2024 meer ruimte gemaakt voor collectiewisselingen en kleinere presentaties, met als doel vaker objecten uit de collectie of aanwinsten tentoon te stellen en eigen onderzoek te tonen. Zo waren de tentoonstellingen *Cor Jaring*, *Hans op de Beeck (2)* en *Bruynzeel - speelgoed in oorlogstijd* te zien. Deze presentaties boden nieuwe perspectieven op de collectie en sloten aan bij de actualiteit.

Immaterieel erfgoed

Het uitwisselen van persoonlijke geschiedenissen aan de hand van presentaties is een belangrijk speerpunt van het museum. De presentatie *Zee van ruimte*, oorspronkelijk ontwikkeld als verdieping bij *Mens op Zee*, kreeg in 2024 een nieuwe plek in de Presentatieruimte. Deze tentoonstelling toont de resultaten van een oral history project over LHBTIQ+-cultuur aan boord van Nederlandse koopvaardij schepen in de jaren '50 tot '80, en werd verrijkt met objecten uit de collectie.

Laagdrempelig aanbod

De semipermanente tentoonstelling *Duiker Doris*, voor families met kinderen vanaf 2 jaar, onderging in 2024 groot onderhoud. Deze verhalende en interactieve tentoonstelling, ontwikkeld in samenwerking met illustrator Kwennie Cheng via uitgeverij Rose Stories, bleef populair bij jonge bezoekers en hun families.

Buiten het museum

Ook buiten de museummuren is Het Scheepvaartmuseum gedurende het jaar zichtbaar geweest. *Museum Murals*, een initiatief van het Mauritshuis, koppelt musea aan straat art kunstenaars en brengt de museale collectie naar de straat. Kunstenaar Matthieu Pommier liet zich inspireren door de collectie van Het Scheepvaartmuseum en maakte een muurschildering in Amsterdam West.

Toolkit duurzaam reizende tentoonstellingen

In 2024 lanceerde het museum dankzij steun van het Mondriaan Fonds een innovatief concept voor duurzaam reizende tentoonstellingen. Via een complete toolkit kunnen internationale partners de tentoonstelling lokaal produceren, met alle benodigde elementen - van teksten en beeldmateriaal tot marketing- en educatiehandleidingen. Dit concept is succesvol toegepast voor *Rising Tide* in het Maritime Museum of San Diego en het Erasmus Huis in Jakarta. Eind 2024 is ook een vergelijkbare toolkit voor *Food For Thought* opgeleverd waarvoor wereldwijd interesse is vanuit musea en culturele instellingen.

Presentaties en tentoonstellingen in 2025 en verder

In de nieuwe beleidsperiode 2025-2028 richt Het Scheepvaartmuseum zich op vier aandachtsgedebieden: Identiteit (met focus op koloniaal verleden en de doorwerking daarvan), Milieu en impact (op weg naar een eco-positief museum in 2030), Kunst (maritieme kunstuitingen door de eeuwen heen) en Ontspanning (de rol van water in recreatie). Het museum start met een vernieuwende presentatie van het VOC-schip als *conversation piece* en programmeert daarnaast presentaties die aansluiten bij actuele thema's en belangrijke momenten voor gemeenschappen met link aan de maritieme geschiedenis.

Het tentoonstellingsprogramma voor de komende jaren omvat zowel vernieuwing van vaste presentaties als tijdelijke exposities. De vaste presentaties richten zich op thema's als cartografie, de invloed van de mens op oceanen en de impact van de stoomvoortstuwing in de scheepsvaart. In de tijdelijke tentoonstellingen komen onderwerpen aan bod als maritiem geïnspireerde mode (*Oceanista*) en de rol van vrouwen in de maritieme geschiedenis. De succesvolle serie *Atlantische Vensters* en collectiepresentaties in de Presentatieruimte worden voortgezet.

Educatie en publieksprogramma's

Educatie

In 2024 bereikte Het Scheepvaartmuseum diverse doelgroepen met een gevarieerd educatie- en publieksprogramma. De afdeling versterkte de verbinding tussen maritiem verleden en actualiteit in tentoonstellingen, onderwijsactiviteiten en publieksprogrammering. Met interactieve programma's werden scholieren, families en andere bezoekers uitgenodigd om na te denken over burgerschap, waaronder thema's als identiteit en duurzaamheid. Speciale aandacht ging uit naar het bereiken van nieuwe doelgroepen en het versterken van de band met de buurt.

Onderwijsaantallen	2019	2022	2023	2024
Primair onderwijs (PO)	12.671	7.052	8.897	11.315
Voortgezet onderwijs (VO)	18.020	11.229	14.586	12.662
Totaal PO + VO	30.691	18.281	23.483	23.977
Totaal PO + VO + studenten*	40.471	28.760	36.509	39.526

*inclusief docenten en begeleiders

Het museum bereikte in 2024 in totaal 39.526 leerlingen en studenten met fysiek onderwijs, wat neerkomt op 97,7% van het aantal uit referentiejaar 2019. Dit is een opmerkelijke prestatie gezien de sector-brede trend van dalende onderwijsbezoeken. De Museumvereniging constateerde dat schoolbezoek aan musea in 2023 landelijk rond de 69% van 2019 lag. Het Scheepvaartmuseum zit daar met 82% ruim boven (Basis Onderwijs 98% en Voortgezet Onderwijs 72%). De hoge werkdruk in het onderwijs en het stoppen van post-Covid-budgetten hadden impact op de fysieke bezoeken, maar het online bereik groeide aanzienlijk.

Ook online wist het museum meer leerlingen te bereiken met de digitale schoolplaat *De VOC en WIC van alle kanten* van SchoolTV. Het LessonUp aanbod werd door 120 docenten gebruikt, waarbij minimaal 1.100 leerlingen inlogden.

Om het onderwijsaanbod onder de aandacht te brengen, voerde het museum in 2024 drie educatie-marketingcampagnes uit via e-nieuwsbrieven en social media. Een speciale docentenactie in januari leverde 150 nieuwe nieuwsbriefabonnees en 57 museumbezoeken op. Het docentenbestand groeide sinds 2022 naar 934 primair en 818 voortgezet onderwijs-docenten, met een openingspercentage van 40%. Met de aanstelling van een nieuwe Educator (0,8 FTE) richt het museum zich specifiek op vmbo, mbo en online educatie. Voor *Schaduwten op de Atlantische Oceaan* werd samengewerkt met partners

als Fawaka Wereldburgerschap en het NiNsee.

In komende beleidsperiode wil het museum meer online lesaanbod ontwikkelen en communiceren naar verschillende onderwijstypen. Ook zetten we in op het vergroten van het bereik van vmbo'ers en mbo'ers door in te spelen op burgerschap en ambacht. In 2025 verwacht het museum door samenwerking met ROC Amsterdam rond Oceanista en SAIL het aantal begeleide mbo-bezoeken te verdubbelen van 483 naar 1.000.

Belangrijke educatieve hoogtepunten waren:

- Het Leesfeest van de organisatie Stap op de Rode Loper met ruim 400 VMBO-leerlingen. Schrijvers, spoken-word artists en dichters verzorgden op 22 januari samen 40 workshops onder andere in de tentoonstelling *Food for Thought*.
- Verdiepingsmiddagen georganiseerd met Fawaka Wereldburgerschap in juni en oktober voor museumdocenten, over interactieve burgerschapswervormen, toe te passen op het VOC-schip en in de tentoonstelling *Schaduwen op de Atlantische oceaan*. De nieuwe werkvormen zijn ontwikkeld in samenwerking met ons docentenklankbord.
- De Docentendag Slavernijverleden op 6 november van het NiNsee (Nationaal Instituut Slavernijverleden en Erfgoed) en het Educatienetwerk Slavernijverleden vond plaats in Het Scheepvaartmuseum en werd bezocht door ruim 80 docenten (primair en voortgezet onderwijs).

Publieksprogramma's

Programmering voor volwassenen

In het volwassenenprogramma van 2024 stond de verbinding tussen maritiem verleden en actuele thema's centraal. Bij tentoonstellingen als *Food for Thought* en *Schaduwen op de Atlantische Oceaan* organiseerde het museum, in samenwerking met onder meer de Kali'na gemeenschap en diverse kunstenaars, een gevarieerd programma van artist talks en workshops. Deze activiteiten richtten zich op belangrijke actuele maatschappelijke thema's zoals duurzaamheid en de doorwerking van het koloniale verleden in het heden.

De Food Nights begin 2024 waren een groot succes:

- Food Night met chef Lelani Lewis op 26 januari over koloniale verhoudingen in ons voedselsysteem (160 bezoekers);
- Food Night met Jonas Kooyman over eten en identiteit bij jonge stedelingen (400 bezoekers);
- Food Night met Slow Food Youth Network over de toekomst van ons voedselsysteem (300 bezoekers)

In de aanloop en rondom *Schaduwen op de Atlantische Oceaan* waren er meerdere programma's over het slavernijverleden en de doorwerking ervan. Ook hiervoor werkten we intensief samen met partners, kunstenaars en gemeenschappen:

- Een conferentie over Trans-Atlantisch slavernijverleden met het John Adams Institute en een avondprogramma met auteur Tiya Miles op het Open Plein (17 juni);
- De Keti Koti-lezing van het NiNsee op 18 juni over *White debt* van Thomas Harding (ruim 160 bezoekers);
- 1 juli Keti Koti viering met gratis heri heri voor bezoekers. Op Keti Koti stonden we stil bij het slavernijverleden, en vierden we de afschaffing van slavernij in Suriname en op de Nederlandse Antillen. We deelden gratis *heri heri* uit (een maaltijd die vroeger door tot slaafgemaakten werd gegeten) om bezoekers uit te nodigen te herdenken. (300 deelnemers);
- Tijdens Black Achievement Month organiseerde het museum een educatief programma rond *Schaduwen op de Atlantische Oceaan*. Pedagoog, trainer en antiracistisch opvoedexpert Jillian

Emanuel's begeleidde ouders in gesprekken met kinderen over het koloniale verleden, terwijl kunstenaar Lisandro Suriel een masterclass en tekenworkshop verzorgde. Dit programma trok 163 bezoekers.

Andere hoogtepunten waren:

- Reddingbootdag op 25 mei rondom *Redders op zee*. Georganiseerd om met de KNRM het 200-jarig bestaan van de KNRM te vieren. Zeker 25 moderne en historische reddingboten meerden die dag aan bij het museum. 2200 Bezoekers, veel in familieverband, waren erbij.
- Als onderdeel van het internationale congres voor maritieme musea (ICMM) was er een publieksprogramma over een actueel thema: 'Vluchten over zee' - 50 bezoekers. Kunstenaar Yara Said en striptekenaar Peter van Dongen gingen in gesprek over hoe zij als kunstenaar recht willen doen aan de ervaringen van mensen die vluchten over water.
- Opening Museum Murals Amsterdam West. De mural van Matthieu Pommier in Amsterdam West, geïnspireerd op de collectie van Het Scheepvaartmuseum, werd feestelijk geopend met een workshop, hapjes en drankjes. In de zomer nodigden we buurtbewoners uit Amsterdam West uit voor een rondleiding en lunch. (75 bezoekers)

Familieprogrammering

De invoering van gratis toegang voor kinderen tot 12 jaar had een duidelijk effect op de deelname aan familieactiviteiten. Tijdens de voorjaarsvakantie waren er 2.380 deelnemende kinderen, tegenover 1.625 in 2023. Het museum paste de roostering aan om meer begeleiding te kunnen bieden bij creatieve activiteiten.

Hoogtepunten uit de familieprogrammering waren:

- Voorjaarsvakantie met het thema 'voedsel aan boord' en een speciale Boodschappenroute;
- Zomervakantie rond het thema "thuis zijn en van huis zijn" met activiteiten als 'Een kaart voor thuis' en peuterprogramma *Mini BOOTkamp* (3+). Kleine en grote bezoekers ervoeren door opdrachten en spellen hoe het eraan toe gaat als je samen een schip moet laten varen. Ook konden bezoekers weer meevaren met partner *Plastic Whale* om met schepnetten de grachten van Amsterdam schoner te maken.
- Queer & Pride programmering met voorleesprogramma 'Net geen Narwal' waarin jonge kinderen leerden over anders zijn, jezelf zijn en erbij horen. De dag na de Canal Parade konden bezoekers tijdens *Pride Plastic Fishing* de grachten weer schoon maken (200 deelnemers);
- Het thema van de Maand van de Geschiedenis was dit jaar 'Echt Nep'. Wij koppelden dit aan de VOC-replica *de Amsterdam* met familierondleidingen (6+) over het schip en bespraken met de bezoekers: wat vinden we nu eigenlijk van zo'n nagebouwd schip? (389 deelnemers);
- Herfstvakantie met het voorleesprogramma *Er was eens een zeemeermin* (3+) en we herhaalden de pleinactiviteit bij het werk van Kevin Osepa (3.291 deelnemers);
- Samenwerking met Cinekid tijdens beide kerstvakantieperiodes.

Thuishaven

Het programma Thuishaven versterkte de band met de buurt door maandelijkse ontbijten en gerichte samenwerkingen. Amsterdam Centrum Oost kent een diverse samenstelling qua bewoners en een rijke maritiem-historische geschiedenis. Partners, waaronder welzijnsorganisaties als Cordaan, Dynamo en Dock, bezochten het museum buiten de ontbijten om met lokale voorscholen, met NT2-cursisten en ouders die Nederlands als tweede taal spreken. Hierbij nam het museum financiële en sociale drempels weg. In 2024 verwelkomde het museum ongeveer 750 burens tijdens deze ontbijten. Bijzondere momenten waren:

- De interreligieuze buurt-iftar trok 260 buurtbewoners en lokale partners voor een avond met het Andalusisch Orkest.

- Het Vrijheidsontbijt (90 bezoekers) combineerde gesprekken over vrijheid met een vaartocht over het IJ in de stoomboot Brunings.
- Tijdens Burendag genoten 130 buren van ontbijt en een preview van *Schaduwen op de Atlantische Oceaan*.
- Green Sunday, georganiseerd met buurtpartners, bracht 250 bezoekers samen rond duurzaamheid met initiatieven als kledingruil en inzameling voor de buurt.

Publieksbereik

In 2024 laat Het Scheepvaartmuseum met **339.171** bezoekers (museumbezoekers, scholen en evenementbezoekers) een groei zien van 2% versus 2023. Een mooie prestatie in een de museummarkt in Nederland die een daling laat zien van 3%. Het aandeel museumbezoekers bereikte zelfs een groei van 6% naar 298.483 bezoekers.

De bezoekersaantallen toonden een duidelijke correlatie met vakantieperiodes, met een opvallend sterke zomerpiek tijdens evenementen als *Iconen op het Water* (tussen 27 juli en 9 augustus) en de *Queer en Pride* programmering (tussen 19 juli en 4 augustus).

De doelstelling om het museum meer toegankelijk te maken voor de jonge doelgroep t/m 12 jaar is ruim geslaagd. Door het museum gratis toegankelijk te maken voor deze doelgroep is er een groei geweest in verkoop van deze tickets en heeft de strategie geleid tot een toename in deze bezoekersgroep.

De overkoepelende museum-communicatie campagne 'Alles komt boven water' is ook in 2024 doorgevoerd. Deze communicatie vertelt het verhaal waar het museum voor wil staan; we laten zien hoe ons verleden doorwerkt in het nu, van schaamte tot trots. We geven makers en ervaringsdeskundigen een stem in het meerstemmige verhaal wat we willen vertellen. Door middel van de communicatie rond *Schaduwen op de Atlantische oceaan* is hier onder andere invulling aan gegeven. Door de makers van de tentoonstelling wordt verteld welke impact het verleden heeft op hun verleden en hun kunst. Hiermee beweegt het museum een stap verder van tentoonstellingen communicatie naar een overkoepelende museumcommunicatie.

In onderstaand overzicht zijn de verschillende bezoekerscijfers te zien. Onder bezoekers met gratis toegang vallen ook kinderen tot en met 12 jaar.

Bezoekersaantallen	2021	2022	2023	2024
Bezoekers vol betalend	29.220	73.311	99.073	86.436
Educatie*	10.816	28.698	36.572	37.407
Gereduceerd tarief en derden verkoop	49.868	88.976	122.272	128.018
Gratis	9.843	16.377	25.293	46.622
Museumbezoekers	99.747	207.362	283.210	298.483
Eventbezoekers	33.112	50.508	50.237	40.688
Eindtotaal	132.859	257.870	333.447	339.171

* PO+ VO+ studenten, exclusief docenten en begeleiders

Meting van de bezoekerservaring

Met de zogenaamde '8+meting' onderzocht het museum deze beleidsperiode wensen, verwachtingen en ervaringen van doelgroepen waar het museum in het bijzonder van wil leren: bezoekers met een band met de voormalige koloniën of een migratiegeschiedenis naar de Amsterdamse haven. Deze bezoekers beoordeelden onze programmering met een ruime 8; ook gaven ze waardevolle feedback. De '8+ meting' werd in 2024 tweemaal uitgevoerd: tijdens de Keti Koti Lezing op 18 juni en tijdens een sectorprogramma voor museumprofessionals. Bij de Keti Koti Lezing gaven 52 deelnemers gemiddeld

een 8,4. De meet-up voor vakgenoten scoorde een 7,7. Deelnemers waren positief over de meet-up in hun uitgeschreven feedback: ze waardeerden de durf van het museum om zich kwetsbaar op te stellen en openlijk over *learnings* te spreken.

Het cluster overdenkt voor de periode 2025-2028 hoe we zulke kwalitatieve metingen ook in ons reguliere bezoekersonderzoek kunnen verwerken.

Marketing en Communicatie

Online-strategie en verkoop

Het optimaliseren van veel bezochte webpagina's leidde tot betere vindbaarheid en prestaties. De e-mailmarketing werd verder geprofessionaliseerd, wat bijdroeg aan sterkere binding met bezoekers en hogere ticketverkoop. De focus op merkniveau-zichtbaarheid, aangevuld met specifieke campagnes voor programmering en tentoonstellingen, resulteerde in effectieve conversie naar kaartverkoop. De verschuiving van de marketingstrategie van bereik naar conversie resulteerde in een groei van 43,6% in online ticketverkoop (van 25.334 naar 36.377 tickets). Het aandeel online tickets steeg van 9,26% naar 12,19% van het totaal aantal museumbezoekers.

Merkcampagne

De campagne 'Alles komt boven water' genereerde tot augustus 2024 ruim 5,4 miljoen impressies via verschillende kanalen. Uit onderzoek van Motivaction bleek dat 23% van de Amsterdammers de campagne herkende. De campagne werd door 74% van de respondenten als makkelijk te begrijpen ervaren, en 61% vond dat deze goed bij het museum paste.

Media-aandacht

Het museum verscheen in 2024 in meer dan 2.400 mediaberichten met een gezamenlijk bereik van meer dan 715 miljoen mensen en een totale pr-waarde van ruim 16 miljoen euro. Grote aandacht was er voor *Food for Thought*, *Redders op zee*, en de opening van *Schaduwen op de Atlantische Oceaan* (*Trouw*, *Volkscrant*, *NRC*). Het evenement *Iconen op het Water* genereerde 48 artikelen met een bereik van meer dan 28 miljoen.

Zeemagazijn

Twee keer per jaar geeft het museum het tijdschrift *Zeemagazijn* uit. Aanwinsten, interviews met partners, fellows onderzoek en een kijkje achter de schermen in de organisatie zijn terugkerende rubrieken. Het magazine wordt verspreid onder leden van de Vereniging, fondsen, bibliotheken en samenwerkingspartners. De december editie van *Zeemagazijn* stond in het teken van *Schaduwen op de Atlantische Oceaan*.

3.Een duurzame organisatie

Inleiding en doelstelling

Het museum wil een duurzame organisatie zijn en ervoor zorgen dat het wendbaar en weerbaar de toekomst ingaat door duurzame inzetbaarheid van mensen, gebouwen en vermogen.

In 2023 is er hard gewerkt aan een plan voor het concreet maken van deze ambitie, en is een praktisch duurzaamheidsplan inclusief Meetmethodiek opgesteld. In 2024 werden de eerste resultaten zichtbaar. Vanuit het duurzaamheidsplan zijn 15 maatregelen opgesteld die in 2024 in gang zijn gezet. De maatregelen zijn organisatie-breed en zorgen niet alleen dat de schadelijke impact beperkt wordt, maar dat ook de positieve impact wordt vergroot. Drie verschillende stagiaires hebben een afstudeeronderzoek gedaan, gericht op één van de maatregelen.

De eerste stagiaire heeft onderzoek gedaan naar een betere bronscheiding en aan de hand van aanbevelingen bijgedragen aan het doel om nog maar 25% restafval te hebben. De tweede stagiaire heeft ons geholpen om de wayfinding in het museum te verduurzamen. De laatste heeft onderzoek gedaan naar de motivatie van medewerkers om bij te dragen aan de duurzaamheidstransitie.

Per 1 september is de functie van duurzaamheidscoördinator gecreëerd. Zij kijkt naar de duurzaamheidsinvesteringen die we de komende jaren voor het gebouw zullen doen, maar ze zal ook de jaarlijkse impactmeting coördineren, de werkgroep coördineren en zorgen dat de verschillende maatregelen van de grond komen.

Bij de catering van evenementen is er sinds 2024 een 'vega default' wat wil zeggen dat eventorganisatoren een supplement moeten betalen als ze vlees of vis willen laten serveren. Hierdoor is het aantal vegetarische menu's toegenomen tot 46%. Ook het medewerkersrestaurant is in december overgestapt op een geheel vegetarisch aanbod met ook veel veganistische opties.

We hebben een onderzoek gedaan naar de schadelijke impact van de IT-omgeving en hoe we dit (in fases) kunnen verbeteren. Enkele voorbeelden zijn het verkleinen van de digitale footprint van de website, het optimaliseren van de servers en het gebruik van hardware. In 2024 zijn de eerste verbeteringen al uitgevoerd, onder andere door een deel van de servers uit te zetten.

Het stoomschip Christaan Brunings heeft succesvol gevaren op raapzaadbriketten i.p.v. steenkool, een mooie prestatie die Het Parool heeft gehaald – waarmee onze duurzaamheidsambities breed zijn gedeeld.

In april hebben we de gaskraan dicht gedraaid, ook een mijlpaal die veel aandacht heeft getrokken en ervoor zorgde dat we bij een aantal collega musea en overleggen van bijvoorbeeld het OAM konden vertellen over onze duurzaamheidsambities, een sterk voorbeeld van onze ketenverantwoordelijkheid.

Aandeel in de verduurzaming van andere musea hebben we ook met het project Atlas, een kennisbank in combinatie met een reeks bijeenkomsten waarvan de leden in 2024 vier keer samen kwamen. Om te zorgen dat dit initiatief kan blijven bestaan hebben we hier ook in het nieuwe activiteitenplan ruimte voor gemaakt in de begroting.

Al deze inspanningen hadden als resultaat dat we een aanbeveling hebben ontvangen voor de internationale ICOM Award for Sustainable Development Practice in Museums.

Niet alle geplande duurzame maatregelen zijn uitgevoerd. De derde maatregel, het duurzaam verbouwen van het café-restaurant, is niet gelukt. Partijen met de juiste kennis waren te laat betrokken, waardoor het niet is gelukt om hier de juiste circulaire keuzes te maken. Wel hebben we een aantal dingen kunnen bewaren (zoals de bar) welke op de kantoorverdieping hergebruikt zullen worden.

#	Duurzame maatregelen 2024
1	Groene golf - Doorlopend een tentoonstelling of publieksprogramma dat duurzaamheid agendeert
2	Marketing- & promotiemateriaal verduurzamen
3	Verbouwing restaurant duurzaam & circulair
4	Verbeteren bronscheiding afval
5	Zichtbaar maken van duurzame activiteiten (informereren & inspireren)
6	Beleid ethische fondsenwerving/ eco-positieve partners

7	Ontwikkelen duurzaam inkoopbeleid
8	Onderzoeken invoering CO2 budget/begroting
9	Verminderen energieverbruik door stimuleren duurzaam gedrag (bijv. computers uit etc.)
10	Duurzaam klimatiseren tentoonstellingen/ archief
11	Ontwikkelen 'duurzame menukaart' voor aanbod evenementen (duurzaam evenement als default)
12	Opstellen groen IT beleid
13	Reizen met OV/ fiets stimuleren (partners, personeel, publiek - evenementen & musea)
14	Anders organiseren van leveranciersmobiliteit (door eigen aanbod & opslag)
15	Opstellen beleid groene vliegvluchten (personeel, programma & publiek)

Een extern adviesbureau heeft de schadelijke impact voor 2022 uitgerekend. De milieu-impact calculaties zijn gedaan o.b.v. van de EcoInvent 3.8 LCA database. Het museum heeft ervoor gekozen te focussen op de impact op klimaatverandering in CO2-equivalenten. In 2022 was die 5.409 ton CO2-eq. De berekeningen voor 2023 zijn nog niet compleet maar wel zijn er enkele duidelijke verschillen zichtbaar. Het energieverbruik is afgenomen, maar op het gebied van mobiliteit nam de schadelijke impact toe. Dit komt omdat we meer internationale bezoekers hebben ontvangen in 2023. Zodra de CO2 berekeningen gereed zijn zullen deze gedeeld worden.

Het Scheepvaartmuseum heeft duurzaamheid ook breder opgepakt. Niet alleen door organisatie breed schadelijke impact te beperken, maar juist ook door het bevorderen van onze positieve impact. Dit kwam terug in diverse tentoonstellingen - zoals *Food for Thought* - maar ook in de publieksprogrammering rond deze tentoonstelling waaronder de *Food Nights*. Door het kennisniveau van medewerkers over duurzaamheid te vergroten, hopen we ze de intrinsieke motivatie te geven om zelf duurzame beslissingen te nemen. Daarnaast zoeken we naar partners die onze duurzaamheidswaardes delen. Een mooi voorbeeld is de bouw van de tijdelijke tentoonstelling *Food for Thought*. Door vanaf het begin duurzaam te bouwen is de tentoonstelling gerealiseerd met slechts 10% van de CO2 uitstoot t.o.v. de voorgaande tentoonstelling *Mens op Zee*.

Financiën

De balans was eind 2023 nog sterk beïnvloed door ontvangen gelden van twee penvoerder schappen die we in beheer hadden, namelijk voor de Cultuur Ferry en voor het project KNRM. Beide zijn in 2024 geheel overgedragen of besteed.

De begroting 2021-2024 toonde een resultaat voor 2024 van €208k. 2024 was het laatste jaar van het activiteitenplan 2021-2024. Deze begroting was voor een jaar waarin we de eindsprint maken van de afgelopen vier jaar, en waarin we waar nodig de zeilen extra bijzetten om de doelen uit het activiteitenplan te realiseren. Deze extra inspanning werd deels gefinancierd uit niet eerder aangewende fondsen en de surplus uit 2021. Voor 2024 is een werkbegroting opgesteld die een negatief resultaat had begroot van 684k. In de werkbegroting was rekening gehouden met de extra inspanningen als gevolg van het nieuwe huurcontract waarbij de huisvestingsbaten en lasten toenamen.

Het uiteindelijke resultaat voor 2024 was een verlies van 1.281.080 Euro. De mutatie algemene reserve is 1.121.080 Euro. Het grotere verlies is met name toe te rekenen aan lagere baten uit

publieksinkomsten, hogere projectkosten en hogere personeelskosten als gevolg van extra externe inhuur.

Doel was om in de periode 2021-2024 een evenwicht in de kosten en baten te hebben. De eerste twee jaar was er een positief resultaat, mede door covid konden niet alle projecten worden afgerond. In 2023 en 2024 is er een extra inspanning gedaan om projecten af te ronden. Het resultaat is dat de afgelopen vier jaar de eigen reserve met 664k is afgenomen. Het eigen vermogen is nog steeds boven de norm die door de museumvereniging is opgesteld.

Het museum heeft van het ministerie van OCW in de jaren 2020- 2022 extra subsidie ontvangen in verband met de inkomstenderving als gevolg van de COVID-19 pandemie. In totaal was dit 3.681.200 Euro. De middelen zijn allereerst besteed aan het opvangen van de gemiste publieksinkomsten en een deel is toegevoegd aan de bestemmingsreserve herstel -en innovatie. De bestemmingsreserve is in 2023 volledig besteed aan o.a. het digitaliseren van de collectie besteed, zodat bezoekers straks ook online gebruik kunnen maken van de collectie, daarnaast is er een mediacampagne ontwikkeld om het museum extra onder de aandacht te brengen.

Financieel verslag deelneming HSME bv

HSME verzorgt de commerciële exploitatie van Het Scheepvaartmuseum. Hieronder vallen evenementen, het publieksrestaurant en de winkel. Daarnaast levert HSME-diensten aan het museum met betrekking tot publieksoptocht, organisatie van relatieontvangsten en evenementen. Het museumgebouw blijft een unieke en zeer gewilde locatie voor grote en kleine congressen en evenementen.

2024 werd afgesloten met een verlies van €90.098, voornamelijk veroorzaakt door minder inkomsten uit zaalverhuur, lagere omzet in de winkel en het café-restaurant en hogere kostprijzen en personeelslasten

In 2025 zal er nog meer focus zijn op events met eigen catering. Deze events leveren goede marges op en bieden grip op de kwaliteit. Het beleid op Dutch Cuisine zorgt voor verdere verduurzaming van het aanbod. Ook kreeg het museum het biodiversiteit keurmerk.

Risicobeheersing

Risicomanagement is een integraal onderdeel van het gevoerde beleid en opgenomen in de jaarplanning van Het Scheepvaartmuseum. Doordat het inspeelt op toekomstige ongewenste (mogelijke) gebeurtenissen (risico's), helpt risicomanagement bij het realiseren van doelen. Het museum kan tijdig besluiten om actie te ondernemen ter voorkoming of vermindering van risico's.

In 2024 is wederom per afdeling een analyse gemaakt van de bestaande risico's en de risico's die in het afgelopen jaar zijn ontstaan. Deze analyses zijn besproken, gewogen en vernieuwd tijdens sessies met de per onderwerp/actiepoint benoemde eigenaren.

Risico's worden onderverdeeld in de volgende onderwerpen: publiek en overige stakeholders, collectie/presentatie, huisvesting/veiligheid, ICT/beveiliging, personeel/organisatie en financieel/fiscaal. Genoemde onderwerpen worden jaarlijks in verschillende bijeenkomsten besproken met een beschrijving van risico's en eventuele bedreigingen, de beoordeling van risico's en de te nemen maatregelen en verantwoordelijkheid.

In totaal zijn er 67 risico's in kaart gebracht en beoordeeld. In 2024 zijn er 12 nieuwe risico's bij gekomen. Dit zijn risico's die inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij (externe risico's) of horen bij de veranderende organisatie (interne risico's). Vier risico's zijn komen te vervallen, zoals het risico dat we het innovatiefonds niet geheel zullen besteden. Er zijn zeven risico's met een aanzienlijke restscore (dit zijn risico's die ook na de te nemen maatregelen nog een hoge score hebben):

- Overvragen van mensen en/of te hoge werkdruk, wat leidt tot ontevredenheid, ziekteverzuim en uitstroom;

- Overmatig alcohol- of drugsgebruik van bezoekers tijdens evenementen waardoor er een veiligheidsrisico optreedt en/of imago schade ontstaat;
- Verandering in het management en in werkstructuur (zoals werkgroepen) worden onvoldoende geïmplementeerd waardoor een onduidelijke organisatiestructuur ontstaat;
- Te weinig output van medewerkers door het uitblijven van een cultuuromslag (geen verantwoordelijkheid bij medewerkers om taken uit te voeren, eigenaarschap ontbreekt);
- Verandering in de vraag naar events of andere activiteiten van HSME;
- Het niet consequent/ integraal uitvoeren van werkzaamheden of beleid op het gebied van duurzaamheid, D&I of veiligheid;
- Het al dan niet terecht worden beticht van grensoverschrijdend gedrag.

Duurzaam huisvestingsbeleid

Op 1 januari 2024 is ons nieuwe huurcontract ingegaan. In dit contract zijn er meer verantwoordelijkheden van het Rijksvastgoedbedrijf naar ons overgedragen. Daarnaast hebben we ook een structurele bijdrage toegezegd gekregen om de komende jaren het gebouw verder te verduurzamen. In 2024 hebben we de duurzaamheidsinvesteringen voor het gebouw voor de komende 15 jaar in kaart gebracht. Deze zijn vervolgens geanalyseerd door een extern bureau (Hylkema) en de investeringen zijn met een Dumo level 3 gemeten en goed bevonden. Dat betekent dat we in de komende 15 jaar zo'n 8 miljoen euro zullen investeren in het verder verduurzamen van het gebouw.

In onderstaande tabel is te zien dat het gasverbruik van het museum t.o.v. 2019 met 91% is afgenomen in 2024.

Energiesoort	2019	2023	2024
Gas	61.029 m3	6.174 m3	5.409 m3

In onderstaande tabel is te zien dat het elektraverbruik van het museum en de depots met ~2% is afgenomen in 2024 t.o.v. 2019 en ongeveer gelijk is t.o.v. het jaar ervoor. De aanpassingen aan het interne verwarmingssysteem hebben geleid tot het sluiten van de gaskraan en niet tot een verhoging van het elektriciteitsverbruik.

Energiesoort	2019	2023	2024
Elektriciteit	2.741.700 kW/h	2.696.382 kW/h	2.675.787 kW/h

Meerjaren Onderhouds- en Investeringsplan (MOIP)

Het afgelopen jaar is er hard gewerkt aan het vernieuwen van het MOIP. Dit is op 1 december naar OCW gestuurd samen met het eerdere Dumo 3 onderzoek naar de verduurzamingsmaatregelen die we de komende 15 jaar gaan nemen. Hiermee hebben we nu een volledig actueel MOIP en zijn de plannen voor alle projecten voor de komende jaren gereed. Voorbeelden zijn: het depot volledig van het gas af laten gaan, het vernieuwen van het sanitair in de kelder en het verbeteren van de toegankelijkheid.

In 2024 hebben we nog niet het volledige bedrag dat we aan duurzaamheid subsidie hebben ontvangen uitgegeven. De aanlooptijd voor een aantal projecten is langer gebleken. Wel geeft het MOIP weer dat we dit bedrag in de komende jaren ruim zullen inhalen.

De dotatie is in 2024 iets hoger en in lijn met de komende jaren. De kosten zijn lager uitgevallen door enerzijds lagere kosten dan voorzien van een aantal projecten en anderzijds het later uitvoeren van

projecten. In 2023 is ervoor gekozen om losse onderdelen uit het MOIP te clusteren waardoor ze efficiënter en goedkoper kunnen worden uitgevoerd.

De verbouwing van de zolderverdieping en de daarbij horende noodzakelijke vervanging van de vloer was in 2023 uitgesteld naar 2024. Dit traject is opgestart en zal in 2025 worden opgeleverd. Dit zorgt ervoor dat onderdelen uit 2023 pas in 2024 en 2025 worden uitgevoerd.

De pilot waarbij het onderhoud in eigen beheer wordt uitgevoerd is succesvol afgerond. Door de jarenlange ervaring van het team gebouwbeheer en technische dienst weten we het onderhoud efficiënt uit te voeren en projecten te combineren, zodat er geen onnodige werkzaamheden worden uitgevoerd. De drie panden worden niet alleen in stand gehouden, maar de diverse investeringen zorgen dat er elk jaar verbeteringen plaatsvinden. Dit zorgt voor een enorme energiebesparing en zo zijn de installaties beter beheersbaar.

Sinds 1 januari 2024 heeft Het Scheepvaartmuseum een nieuw huurcontract en heeft het museum nog meer taken en verantwoordelijkheden in eigen beheer. Tegelijkertijd hebben we een jaarlijkse duurzaamheidssubsidie ontvangen om de gebouwen nog verder te verduurzamen. Een vereiste was het aanpassen van het MOIP met alle duurzaamheidsmaatregelen. Hiermee is het verduurzamen van het gebouw een vast onderdeel geworden van het huisvestingsbeleid en MOIP.

Onze koplopers rol op het gebied van duurzaamheid is bekroond met een BREAAAM In-Use Museum certificaat, en ook heeft de impactmeting laten zien dat het energieverbruik van het museum elk jaar afneemt. De volgende stap is om te kijken of we deze dalende lijn kunnen doortrekken naar de twee Depots, die ook onderdeel zijn van het energieverbruik van het museum.

Aanbestedingen

In 2024 hebben we verschillende aanbestedingsprocedures doorlopen. Hiermee zorgen we ervoor dat we op een gestructureerde manier, en het liefst voor de lange termijn, partners aan het museum verbinden. We hebben de levering van energie Europees aanbesteed en zijn zeer tevreden dat we het contract met onze huidige leverancier hebben kunnen verlengen. Voor de leverancier van onze beveiligers hebben we een Europese aanbesteding afgerond. Tien partijen waren geïnteresseerd. In 2025 zullen we starten met een nieuwe partner.

Bij de aanbesteding voor het onderhoud van de elektra en werktuigkundige installaties waren zes geïnteresseerde partijen. Uit het proces kwam onze huidige installateur als beste naar voren. We zijn blij dat we de komende jaren weer samen verder kunnen bouwen aan het gebouw en haar installaties.

Na een uitgebreide marktverkenning is eind december 2024 de aanbesteding gestart voor het vervangen van onze veiligheidssystemen.

Bedrijfsvoering

De uitrol van Microsoft Teams is in 2024 verdergegaan met het opleveren van Teams telefonie en Teams intranet. We hebben nu één centrale plek waar bestanden, nieuws en agenda te vinden zijn. Ook kan kennis beter gedeeld worden en zijn er steeds meer geautoriseerde formulieren te vinden, bijvoorbeeld voor HR-processen.

Een in delen opgesteld veiligheidsplan waaronder een bedrijfsnoodplan zorgt dat processen inzichtelijk zijn en dat er op onderdelen getraind kan worden. In 2024 zijn diverse scenario's verder uitgewerkt die de bedrijfscontinuïteit zoveel mogelijk moeten borgen.

In 2024 is er gestart met de verbouwing van de kantoren. Doel is om een aantrekkelijke werkgever te blijven met werkplekken die voldoen aan de wensen van nu. Daar horen plekken bij waar je gefocust kan werken, maar ook plekken waar je informeel kan samenkomen en met je team of projectgroep kan overleggen. We maken van de gelegenheid gebruik om de klimatisering van de kantoren te verduurzamen en los te koppelen van het museale klimaat.

HR-beleid

Sociale Veiligheid

Sociale veiligheid is een belangrijk aandachtsgebied voor Het Scheepvaartmuseum. Het wil een veilige werkplek (kernwaarde 'thuishaven') zijn voor alle medewerkers. De afgelopen periode hebben we veel energie gestoken in het vastleggen van omgangsregels. We gaan op een respectvolle en collegiale manier met elkaar om, met ruimte voor elkaars verschillen, en corrigeren elkaar als dat nodig is. In de dagelijkse praktijk is dat nog best lastig, met name het geven en ontvangen van feedback.

Om die reden hebben er in 2024 drie trainingen van elk drie uur plaatsgevonden onder de noemer "Omgaan met elkaar". Tijdens deze sessies zijn medewerkers bewust gemaakt van het belang van sociale veiligheid en de impact van ongewenst gedrag. Daarnaast werden concrete voorbeelden van ongewenst gedrag toegelicht om deze bespreekbaar te maken en herkenning te vergroten. Ook is gezamenlijk nagedacht over gedragsregels die kunnen bijdragen aan een veilige en respectvolle werkomgeving. De inzichten en aanbevelingen uit deze trainingen zijn vastgelegd in een verslag, dat dient als leidraad voor verdere stappen binnen de organisatie.

Wanneer medewerkers te maken krijgen met ongewenst gedrag, moedigen wij medewerkers in eerste instantie aan om naar de eigen leidinggevende te stappen om de situatie bespreekbaar te maken. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan kunnen medewerkers terecht bij de afdeling HR. Naast deze twee opties kunnen medewerkers ook terecht bij een (externe) vertrouwenspersoon. In 2024 zijn de eerste stappen gezet om dit proces uit te breiden. Zo komt er een externe klachtencommissie en zal er naast een externe vertrouwenspersoon ook een interne vertrouwenspersoon worden aangesteld. Dit om de drempels zo laag mogelijk te maken om ongewenst gedrag te melden, om het vervolgens aan te kunnen pakken en het liefst te voorkomen).

Vanuit de rapportage vanuit de externe vertrouwenspersoon (ArboNed) is aangegeven dat in 2024 door één van onze werknemers gebruik is gemaakt van de inzet van de vertrouwenspersoon bij ongewenst gedrag. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen.

Categorie	Aantal meldingen
Discriminatie	0
Seksuele intimidatie	0
Pesten	0
Agressie en geweld	0
Intimidatie & onheuse bejegening	1
Integriteit	0
Overig	0
Totaal	1

In gesprek met de melder heeft de melder handvatten gekregen om tot oplossingen te komen over het ervaren ongewenste gedrag. In dit specifieke geval van een melding over ongewenst gedrag zijn meerdere gesprekken gevoerd met zowel de melder als de betrokken medewerker. Tijdens deze gesprekken, waarbij HR, de directie en de leidinggevende nauw betrokken waren, is besproken welk gedrag als ongewenst werd ervaren en wat er nodig was om de situatie te verbeteren en een veilige werkomgeving te herstellen. Dit proces verliep moeizaam en leidde niet direct tot een concrete oplossing op de werkvloer. Desondanks is er met vaste regelmaat ingecheckt en gemonitord of er verbetering optrad. Uiteindelijk heeft een verandering in de werksituatie de rust binnen de organisatie teruggebracht. Intern wordt overwogen om hier mogelijk vervolg aan te geven door gerichte trainingen op afdelingsniveau aan te bieden.

De interne klachtencommissie heeft ook een jaarverslag geschreven waaruit is gebleken dat er geen officiële klachten zijn ontvangen. Wel is de commissie een aantal keren benaderd met vragen over de procedure.

Overzicht belangrijkste onderwerpen

Arbeidsvoorwaarden CAO

Nieuwe museum CAO 2024-2026

Voor de nieuwe museum CAO, die loopt van 1 juli 2024 tot en met 30 juni 2026, is een structurele loonsverhoging afgesproken van:

- 5% per 1 juli 2024
- 3,5% per 1 juli 2025

Daarnaast zijn er afspraken opgenomen over het uitwisselen van officiële feestdagen (beschreven in de CAO) voor een vrije dag naar eigen keuze. Deze arbeidsvoorwaarde had Het Scheepvaartmuseum vooruitlopend op de CAO al eerder opgenomen in het arbeidsvoorwaardenpakket.

Verder krijgen werkgevers twee jaar de tijd om het nieuwe handboek functie-indeling in te voeren in de eigen organisatie. Dat betekent dat de implementatie voltooid moet zijn voor 1 juli 2026. Het handboek is een waarderingsinstrument. Hiermee kunnen musea objectief vaststellen welke functie-indeling (functiezwarte) iemand heeft en welk schaalniveau daarbij hoort. Het nieuwe handboek is overzichtelijk, transparant, geschikt voor maatwerk en toekomstbestendig. Twee collega's van HR hebben de training vanuit de Museumvereniging over dit onderwerp gevolgd en zijn nu officieel gecertificeerd.

Nieuwe Horeca CAO 2025-2026

Na intensief en constructief overleg tussen Koninklijke Horeca Nederland, FNV Horeca en CNV is het gelukt om afspraken te maken over een nieuwe Horeca-cao voor 2025-2026. Er ligt nu een onderhandelingsresultaat. Als alle achterbannen akkoord geven, is de nieuwe Horeca-cao 2025-2026 een feit. Half november hebben we hier duidelijkheid over.

Werving & selectie

Ingevlude vacatures in 2024

HSM (21 vacatures)

- Restaurator scheepsmodellen
- Medewerker beveiliging 3x
- Hoofd Marketing en Communicatie
- Eerstelijns medewerker ICT
- Duurzaamheidscoördinator
- Financieel controller
- Educator
- Contentmaker en social mediaspecialist
- Planner rondleidingen & onderwijsprogramma's 2x
- Administratief medewerker gebouwbeheer
- Projectleider digitalisering (geen officiële vacature, doorgeschoven na ZZP overeenkomst)
- Hoofd Publiek
- Museumdocent/rondleider
- Vrijwilligers bibliotheek
- Vrijwilligers Brunings

HSME (5 vacatures)

- Medewerker Stewarding
- Accountmanager Binnendienst
- Chef de Partie
- Medewerker Operations (geen officiële vacature, doorgeschoven na sluiting medewerkersrestaurant)
- Partymanager B (geen officiële vacature, doorgeschoven na stage)

Openstaande vacatures anno eind 2024:

- Senior medewerker filantropie & nalatenschappen
- Medewerker gebouwbeheer
- Hoofd HR
- Raad van Toezicht 2 nieuwe leden
- Beveiliging

Opleidingen

Team-trainingen

Een aantal teams heeft in de afgelopen maanden de training ik-jij-wij bijgewoond. Deze training geeft in drie sessies, naast inzicht in de eigen gedragsstijl, inzicht in de gedragsstijl van de ander en welke invloed deze stijlen hebben op de samenwerking binnen een team. Deze inzichten resulteerden in concrete afspraken binnen de teams voor de versterking van de samenwerking en de teamspirit.

Coachend leiderschap

In het najaar is ook de training coachend leiderschap gestart. Deze training wordt aangeboden aan collega's van verschillende afdelingen die eindverantwoordelijkheid hebben, maar geen formeel leidinggevende zijn, zoals projectleiders. In deze training gaat het onder andere over situationeel leiderschap, omgaan met weerstand, en het oefenen met verschillende gesprekstechnieken. De training beslaat vier dagen en vindt in het museum plaats.

Pensioenbijeenkomst PFZW

Begin november is er een pensioenvoorlichtingsbijeenkomst geweest bij het Verzetsmuseum waaraan medewerkers van verschillende musea konden deelnemen. Tijdens de bijeenkomst "Hoe gaat het met uw pensioen" kregen medewerkers uitleg over het nieuwe pensioenstelsel en hoe hun pensioen in elkaar zit.

Vernieuwing HR-Cyclus & engagement

In september is er een definitieve keuze gemaakt voor een leverancier van het performance management en engagement systeem. De keuze is gevallen op Dialog. Deze partij biedt een online platform als middel voor het voeren van 'het goede gesprek' over performance, talent en engagement. Hiermee faciliteren we leidinggevend en medewerkers om een persoonlijk plan te maken, regelmatig te reflecteren, en feedback te vragen. Hierdoor verandert de traditionele HR-cyclus van een administratief "moetje" naar een continue dialoog. Het systeem is inmiddels live en de trainingen worden begin 2025 gegeven. Eind 2024 is vervolgens gestart met het inrichten van de engagement-module voor het meten van de medewerkersbetrokkenheid. Ook hierbij is het de bedoeling dat het een continu proces is in plaats van een jaarlijks medewerkersbetrokkenheidsonderzoek (MTO). We starten met een 0-meting en vervolgens worden dieptemetingen gedaan (zogenaamde 'pulses') op uitgelichte onderwerpen.

Een inclusieve cultuur

Pride

Bij Het Scheepvaartmuseum vinden we dat iedereen zichzelf moet kunnen zijn, ongeacht waar je vandaan komt, hoe je je identificeert of van wie je houdt. Dat geldt zowel voor onze collega's als voor onze bezoekers, donateurs en vrienden, samenwerkingspartners en leveranciers. En dat dragen we

graag uit. Zo zijn we al jaren met veel plezier het vertrekpunt van de Canal Parade. Een rol die ons perfect past als maritiem museum. Dit jaar vonden we het de hoogste tijd om onze deelname uit te breiden, met een eigen boot tijdens de Canal Parade.

Zaterdag 2 augustus was het zover en heeft Het Scheepvaartmuseum voor het eerst meegevaren met de Canal Pride met het thema "Sea of love": de zee als ultiem symbool van vrijheid en acceptatie. We kijken terug op een fantastische dag waarin we onze boodschap voor een groot publiek hebben mogen uitdragen.

Voornaamwoorden in e-mailhandtekening

We willen dat Het Scheepvaartmuseum een inclusieve en veilige plek is voor alle medewerkers, en daarbij helpt het als we het delen van onze voornaamwoorden normaliseren. Op die manier dragen we bij aan het inzicht dat je niet aan iemand kunt zien welke voornaamwoorden iemands voorkeur hebben, en wordt het makkelijker voor iedereen (inclusief transgenderpersonen) om hún voornaamwoorden te delen. Daarom hebben we medewerkers actief aangemoedigd hun voornaamwoorden te vermelden in hun automatische e-mailhandtekening.

Stagepact

Dit jaar heeft Het Scheepvaartmuseum het MBO-Stagepact ondertekend. Het stagepact is een samenwerking tussen vertegenwoordigers van studenten, mbo-scholen, docenten, werkgevers, gemeenten en de ministeries van OCW en SZW. Met het ondertekenen van het pact beloven we ons als museum in te zetten voor een stage of leerbaan voor mbo-studenten, voor goede begeleiding en een passende stagevergoeding, en maken we afspraken over het tegengaan van stagediscriminatie. Vanuit HR sluiten we aan bij de overleggen die vanuit het Stagepact worden georganiseerd en zijn we aan het kijken hoe we binnen het museum de instroom van mbo-stagiairs kunnen vergroten. Zo hebben we al verschillende mbo-stagiairs gehad bij de beveiliging

Ziekteverzuim

Het museum heeft over 2024 een verzuimpercentage van 5,15%. Dit percentage is inclusief gedeeltelijke re-integratie. In 2023 was het verzuimpercentage 4,03 en het jaar ervoor 10,5%. Na een afname van het aantal langdurig verzuimdossiers, is het in 2024 iets opgelopen. Ruim de helft hiervan is niet werk gerelateerd.

Het museum heeft aandacht voor fysieke en mentale gezondheid door bijvoorbeeld arbeidsvoorwaarden als gratis fruit en het aanbieden van financiële ondersteuning bij sport/welzijn-abonnementen, HR gaat altijd in gesprek met medewerkers die ondersteuning kunnen gebruiken en verwijst vervolgens naar passende hulp.

Er vinden regelmatig gesprekken plaats met leidinggevenden en medewerkers over het ziekteverzuim en ieder kwartaal is er een SMT (sociaal medisch team) overleg met de bedrijfsarts waarin actief wordt gestuurd op de verzuimdossiers en wordt gekeken hoe het gaat met de begeleiding vanuit leidinggevenden.

Overzicht werkzame personen

Werkzame personen						
	2024			2023		
	Aantal pers	Aantal FTE/uren	Bedrag	Aantal pers	Aantal FTE/uren	Bedrag
Uren werkweek FTE	36 uur			36 uur		
Werknemers in vaste dienst (onbepaalde tijd)	63	53,19	2.752.761	55	50,01	2.400.662
Werknemers in tijdelijke dienst (bepaalde tijd)	21	8,67	379.915	26	11,81	486.964
Ingehuurde zelfstandigen/ freelancers	45	6,82	860.070	66	4,47	495.867
Overige werkzame personen	124	18,71	1.224.171	113	19,13	1.254.235
Stagiaires	14	3,58	16.359	10	1,79	7.523
Vrijwilligers	28	3,37		32	3,83	

In 2024 kwamen er 16 nieuwe medewerkers in dienst en verlieten 15 medewerkers het museum. Ter vergelijking, in 2023 zijn 8 medewerkers uit dienst gegaan bij het museum en werden er 13 nieuwe medewerkers aangenomen op basis van een jaarcontract.

(Potentiële) medewerkers vinden een vast contract belangrijk blijkt uit onderzoek. Na een tijdelijk contract van één jaar biedt het museum vanaf 2023 bij voldoende functioneren meteen een contract voor onbepaalde tijd in plaats van nog een tijdelijke verlenging. De verhouding is 29 overeenkomsten voor bepaalde tijd ten opzichte van 83 overeenkomsten voor onbepaalde tijd (26% t.o.v. 74%). In de benchmark (musea in de regio Amsterdam) ligt dit percentage op 38% t.o.v. 62%.

De samenstelling van de 'overige werkzame personen' is in 2024 veranderd, wat ook te zien is in het gemiddelde uurtarief. De gemiddelde leeftijd van medewerkers in het museum stijgt van 43,5 jaar in 2023 naar 44,1 jaar.

Fair Practice Code

Het Scheepvaartmuseum levert een actieve bijdrage aan de kernwaarden van de Fair Practice Code. Op alle gebieden worden activiteiten ondernomen. Zo passen de werkgevers-kernwaarden naadloos op die van de Fair Practice Code en vindt HSM een solidaire uitvoering van de arbeidsvoorwaarden essentieel. Dat maakt ook dat de medewerkers van HSME een uitgebreider voorwaardenpakket krijgen dan in de Horeca-CAO is opgenomen, beter passend bij de voorwaarden vanuit de Museum-CAO. Ook krijgen alle stagiaires eenzelfde vergoeding en wordt niet gekeken naar het niveau van opleiding.

De vergoeding voor kunstenaars stellen we altijd vast in overleg met de makers zelf. We volgen de Richtlijn Kunstenaarshonoraria van het Mondriaan Fonds.

Code Diversiteit en Inclusie

Vanuit alle clusters zijn er dit jaar initiatieven geweest om de diversiteit en representativiteit binnen het museum versterken. Daarbij zijn met regelmaat externe partners betrokken die expliciet om procesfeedback worden gevraagd. Voorbeelden zijn de programma's rondom het slavernijverleden en Ketu Koti, en de interne gesprekken die vanuit de projectgroepen *Schaduwen op de Atlantische Oceaan* en *Herinrichting VOC-schip* zijn gevoerd en extern zijn gedeeld. Zo verzorgde de Surinaamse inheemse gemeenschap (de Ka'lina Terewuyu) een spirituele reiniging van het museumgebouw vooraf aan de opbouw van *Schaduwen*. Vanuit programmalijn *Thuishaven* was er een buurt-iftar gedurende de ramadan, waar zo'n 260 burens uit Centrum Oost samen met museummedewerkers aanschoven op ons Open Plein. Medewerkers aten vooraf aan 1 juli gezamenlijk *heri heri* en deelden

deze maaltijden uit met Ketu Koti. Daarmee stond personeel stil bij de afschaffing van slavernij in Suriname en de Cariben. Tijdens de Canal Parade voer voor het eerst een Scheepvaartmuseum-boot mee met personeel en het museumnetwerk, waarbij ook relevante publieksprogrammering tijdens Queer & Pride paste (augustus 2024).

In de aanloop naar de nieuwe beleidsperiode is er verder in de herfst samengewerkt met Nationale Vereniging De Zonnebloem, waarbij *mystery guests* met een fysieke beperking feedback gaven op de bezoekerservaring van bezoekers in een rolstoel.

Op proces- en organisatieniveau is eind 2023 de opdracht voor de stuurgroep 4P hernieuwd. Deze stuurgroep heeft in voorgaande jaren het interne, organisatie-brede proces aangejaagd om met medewerkers een Scheepvaartmuseum-specifieke norm te formuleren én daar vanuit leiderschap KPI's onder te plaatsen. Hierbij spelen de leidinggevenden van de verschillende afdelingen een grote rol.

Met een nieuw hoofd Publiek en de interim HR-manager als leden van deze stuurgroep, zijn de breedte van een inclusief publieks- en personeelsbeleid opnieuw verankerd in de Stuurgroep en het managementoverleg. Het hoofd Educatie & Inclusie zit elk kwartaal bij het managementoverleg om D&I ook op leiderschapsniveau op de agenda te houden. In de nieuwe beleidsperiode werkt de stuurgroep in vernieuwde samenstelling verder aan het Plan van aanpak en gedragenheid onder personeel.

Onze hoofdnorm is een kapstok voor interne doelstellingen rondom diversiteit en inclusie. Deze norm moet ook extern uitgedragen worden. Een voorbeeld is de meet-up over presentaties over koloniaal verleden in januari, waar de hoofdnorm woordelijk werd gedeeld met het publiek én werd uitgedragen in de co-creatie en programmering met partners en andere musea. Deze meet-up kreeg veel aandacht in de landelijke pers. Daarop werd onder collega's weer veel gesproken over onze norm en aangescherpt wat voor daden we hieraan kunnen verbinden. Dit cyclische proces wil de stuurgroep de komende jaren versnellen door regelmatig momenten van reflectie in te plannen.

Governance code cultuur

De Governance Code Cultuur geeft richtlijnen voor goed, verantwoord en transparant bestuur en geeft ook richtlijnen voor toezicht daarop. In 2024 is door de visitatiecommissie geconstateerd dat de "raad in brede zin toezicht houdt op de visie en keuzes van het museum en dat op het vlak van visie en strategie de rol van de raad duidelijk is voor de komende jaren".

Stakeholdersmanagement staat voor de komende jaren nadrukkelijk op de agenda, evenals toezicht op sociale veiligheid en diversiteit & inclusie.

Alle principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur worden door Het Scheepvaartmuseum toegepast en opgevolgd. In 2024 was er met name aandacht voor:

Principe 1

De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstellingen, door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.

De raad is zich bewust van zijn 'vierde rol' waarin de raad medeverantwoordelijk wordt voor de maatschappelijke waarde van een organisatie en een meer strategische netwerkrol krijgt. Ook hier is het van belang dat de toezichthouder niet op de stoel van de bestuurder gaat zitten, maar veel meer met het bestuur in gesprek gaat over de rol die het museum speelt bij maatschappelijke vraagstukken, zoals sociale ongelijkheid, polarisatie, oorlogsdreiging, veiligheid en klimaatverandering.

Principe 4

Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, bevoegdheden en handelen daarnaar.

Dit onderwerp stond hoog op de agenda tijdens de zelfevaluatie van de raad. In de overgangssituatie naar een nieuwe bestuurs- en organisatiestructuur, is de raad nauwer betrokken, maar blijft het noodzakelijk dat hij niet op de stoel van de bestuurder gaat zitten. Een aandachtspunt hierbij is de rolvastheid van toezichthouders.

Deze toekomstige nieuwe structuur vraagt om een herijking van de bestuurlijke en toezichthoudende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Bestuur en raad van toezicht worden hierbij geadviseerd door dezelfde governance specialist die ook de begeleiding van de zelfevaluatie in 2024 voor zijn rekening heeft genomen.

Organisatie en bestuur

Het Scheepvaartmuseum is een Stichting, bestuurder is algemeen directeur Michael Huijser die alleen/zelfstandig bevoegd is. Het museum werkt volgens het raad-van-toezicht-model.

Het Scheepvaartmuseum Enterprise B.V. is een besloten Vennootschap met als enig aandeelhouder en bestuurder Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum.

In het rapport van de visitatiecommissie (dd. augustus 2024) wordt benoemd dat de directeur-bestuurder “creatief en ondernemend is en veel in verbinding staat met externe partners. Tegelijkertijd is het van belang voor de interne organisatie om nog meer structuur en openheid te geven over de vele ontwikkelingen en projecten”.

De algemeen directeur is nog altijd verantwoordelijk voor en geeft leiding aan het managementteam. In 2024 heeft er een aantal verschuivingen binnen het MT plaatsgevonden, waaronder het vertrek van het hoofd Programma & Publiek, het hoofd HR en het hoofd Commerciële Zaken.

Voor de twee eerstgenoemde afdelingen is inmiddels opvolging gevonden. Het hoofd Commerciële zaken wordt niet 1 op 1 vervangen maar wordt ingebed in de nieuwe bestuursstructuur met een zakelijke directeur-bestuurder.

De complexiteit van diverse organisatiedoorsnijdende (maatschappelijke) thema's en de positionering van het museum, een aantal financiële uitdagingen, de integratie van HSME in HSM en de groei-doelstelling van de organisatie, vragen om een structurele versterking van de bestuurskracht in de organisatie, en een integrale aansturing van het museum en HSME op financieel, operationeel en artistiek-inhoudelijk gebied.

Verslag raad van toezicht

De raad van toezicht bestond in 2024 uit zeven leden:

Samenstelling en rooster van aftreden raad van toezicht in 2024			
	Benoeming	Herbenoeming	Aftreden
Mw. Drs. S. van Veldhoven, voorzitter	dec 2021	2026	
Mw. Drs. E. Ansenk, vicevoorzitter	2017	2021	2025
Mw. Ir. T. Menssen MBA, voorzitter auditcommissie	2018	2022	2026
Dhr. Ir. I.M. Kalisvaart MBA, lid auditcommissie	2017	2021	2025
Dhr. A. Williams	2020	2024	2028
Dr.ir. A.J. de Waard	2021	2025	
Dhr. G.L.H. van Rosmalen	2024	2028	

Alvin Williams is in 2024 na afstemming met OCW herbenoemd voor een tweede termijn.

De leden van de raad ontvangen geen beloning maar mogen jaarlijks €500,- én reis- en verblijfkosten declareren.

De raad heeft in 2024 zes keer vergaderd waarvan de vergadering in oktober onderdeel was van de jaarlijkse tweedaagse van de raad. De auditcommissie is in 2024 drie keer bij elkaar gekomen. Met de ondernemingsraad is twee keer een regulier overleg geweest.

Van de leden wordt verwacht dat zij in principe alle vergaderingen bijwonen. Bij de reguliere vergadering is viermaal één RvT-lid afwezig geweest.

Naast de onderwerpen vanuit de control-cyclus (jaarrekeningen, accountantsverslag, begrotingen, risicobeheersing en managementletter) hebben de verdiepende onderwerpen vanuit de diverse portefeuilles (Governance code, duurzaamheid, Collectie, gebouwbeheer, IT en veiligheid, code Diversiteit & Inclusie, Fair Practice Code, Programma en publiek en tentoonstellingsbeleid) extra aandacht gekregen. Voor de raad stond 2024 verder in het teken van het bezoek van de visitatiecommissie, de nieuwe organisatie- en bestuursstructuur, de samenstelling en werkwijze van de raad en het opstellen van het nieuwe activiteitenplan voor de beleidsperiode 2025-2028.

De jaarlijkse zelfevaluatie van de raad vond plaats in oktober en werd voorbereid en begeleid door een externe specialist.

De bijeenkomst vond plaats in een wat onrustige periode met verloop binnen het managementteam en de deadline voor het opstellen van een nieuw activiteitenplan.

In de voorbereiding hebben alle toezichthouders, de bestuurder en de bestuurssecretaris een voorgesprek gehad met de begeleider.

Na de zelfevaluatie heeft de raad geconcludeerd dat er versteviging nodig is op het bestuurlijke vlak en heeft de RvT de bestuurder de opdracht gegeven om een voorstel te maken om de bestuursstructuur te wijzigen.

Daarnaast wil de RvT in deze overgangssituatie meer betrokkenheid bij de (her-)inrichting van het MT t.w.

- De profielen van de Mt-leden moet gerelateerd zijn aan het besturingsmodel en als uitgangspunt de integrale samenwerking intern in het museum hebben.
- Onderdeel van het selectieproces bij nieuwe MT leden is een klikgesprek met twee leden van de raad. Het besluit om iemand in dienst te nemen ligt uiteindelijk bij de bestuurder.

De invoering van de portefeuilles werd ook besproken tijdens de zelfevaluatie. Het werken met portefeuilles gaf de mogelijkheid voor bestuurder en het management om de kennis en ervaring van de RvT-leden te benutten (beperkt gedaan en soms op laatste moment) en voor de RvT om dieper op zaken in te kunnen gaan. Het beeld van de RvT is dat het redelijk werkt, maar dat er soms (te) veel op detailniveau wordt gesproken (met het risico dat verantwoordelijkheid van de bestuurder wordt

overgenomen of door tijdgebrek onvoldoende tijd is voor strategische vragen) De terugkoppeling aan de RvT kan meer op hoofdlijnen.

In lijn met de komende aanpassing van de bestuursstructuur en het reguliere aftreden van twee RvT-leden in maart 2025 worden de portefeuilles wel behouden maar geclusterd in voorbereidende commissies:

Commissie	Portefeuilles	2025
Remuneratie	Beoordeling en beloning bestuurders	Voorzitter Stientje van Veldhoven Vicevoorzitter Alvin Williams AC voorzitter Thessa Menssen
Remuneratie	Mens-en Organisatie Codes (Governance, D&I, Fair Practice) Stakeholdersmanagement Filantropie & Partnerships	Voorzitter Stientje van Veldhoven Vicevoorzitter Alvin Williams
Commissie C&P (Collectie en Publiek)	Collectie Programma en Publiek Jongeren Educatie	Vacature (vervangt Emily Ansenk) Alvin Williams Gabriël van Rosmalen
Auditcommissie (Financiën en Exploitatie)	Financiën & Risicobeheer Operationele zaken Gebouwbeheer IT en veiligheid, Innovatie, Duurzaamheid Gebiedsontwikkeling	Thessa Menssen Arie Jan de Waard Vacature (vervangt Isaïc Kalisvaart en in 2026 Thessa Menssen)

De twee RvT-leden die in maart 2025 aan het einde van hun termijn komen zijn:

- Emily Ansenk: vicevoorzitter, portefeuille collectie, organisatie en Fair Practice Code
- Isaïc Kalisvaart: lid auditcommissie, portefeuille financiën en risicobeheersing, gebouwbeheer en gebiedsontwikkeling

Voor hun opvolging is inmiddels geworven voor twee nieuwe leden die na afstemming met OCW per 1 april 2025 worden benoemd.

- Lid Raad van Toezicht, commissie Collectie en Publiek & Programma
- Lid Raad van Toezicht, commissie Financiën & risicobeheersing, exploitatie, gebouwbeheer en gebiedsontwikkeling

Het Scheepvaartmuseum Enterprise B.V.

Het Scheepvaartmuseum heeft in 2016 Het Scheepvaartmuseum Enterprise B.V. (HSME) opgericht, waarvan de Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum de bestuurder is.

Ondernemingsraad

Bij de aanvang van 2024 bestond de OR uit zeven leden. Helaas vertrok één van de leden in de zomer van 2024. Er waren binnen de organisatie twee kandidaten voor de ontstane vacature, waardoor er volgens het reglement verkiezingen uitgeschreven dienden te worden. De verkiezingen (met een opkomst van 60%) vonden plaats op 14 november. Met de verkiezing van het nieuwe lid is de OR weer op volle sterkte.

De OR vindt het bijhouden en delen van kennis belangrijk. Op 9 juni bezochten voorzitter en secretaris een nuttige externe kennisdelingsbijeenkomst waar vertegenwoordigers van verschillende museale OR's aanwezig waren. Eveneens in juni volgde een delegatie van de OR een training financiële kennis, om jaarrekeningen en begrotingen beter te kunnen beoordelen.

De OR komt tweewekelijks bij elkaar voor een teamoverleg, en elke zes weken voor een overlegvergadering met de bestuurder en het hoofd HR (vanaf zomer 2024 het interimhoofd HR). De notulen van de overlegvergadering zijn openbaar en worden gepubliceerd op het intranet MariNet. Belangrijke onderwerpen die regelmatig op de agenda stonden waren: de management ontwikkelingen (nieuwe overlegstructuur van het MT en uiteindelijk de nieuwe organisatiestructuur van een één- naar tweekoppige directie); wijzigingen rond klachtencommissie / vertrouwenspersonen; de sollicitatieprocedure nieuw hoofd HR; het vitaliteitsbudget voor medewerkers HSME; de communicatie tussen HSM en HSME; ontwikkelingen rond de verbouwingen/herinrichting van café-restaurant en kantoren; de nieuwe CAO's en hoe deze zich verhouden tot de arbeidsvoorwaarden van HSM en HSME; de trainingen ongewenst gedrag / omgaan met elkaar; het activiteitenplan en de meerjarenbegroting. Vooral wat betreft de nieuwe organisatiestructuur was er een belangrijke rol weggelegd voor de OR in het bewaken van een zorgvuldig proces en het vertegenwoordigen van de medewerkersbelangen. Tussentijdse overleggen met vertegenwoordigers van de Raad van Toezicht als ook met onze externe adviseur waren hierbij belangrijke hulpmiddelen. Rode draad in alle overlegvergaderingen was het benadrukken van het belang van goede communicatie richting OR en medewerkers en het tijdig betrekken van OR en medewerkers bij nieuwe ontwikkelingen en besluiten.

In totaal werden er in 2024 drie instemmingsverzoeken en twee adviesaanvragen behandeld.

In januari maakte de OR kennis met de nieuwe RvT contactpersoon Alvin Williams, halverwege het jaar was er nog een (informeel) overleg met hem waarbij ook de bestuurder (deels) aansloot.

Het Scheepvaartmuseum werd in mei bezocht door de visitatiecommissie van OCW, voorafgaand aan dit bezoek werd een zelfevaluatie geschreven waar de OR ook een bijdrage aan leverde. Een delegatie van de OR sprak op 29 mei met de visitatiecommissie. De aanbevelingen uit hun rapport heeft de OR ter harte genomen.

De OR vindt het belangrijk om goed zichtbaar te zijn. Medewerkers weten de weg naar de OR te vinden, vaak door een OR lid aan te spreken over een kwestie waar ze aandacht voor willen vragen, al vinden (individuele) vragen niet altijd hun weg naar de overlegvergadering. De OR presenteert zich op de introductiedagen voor nieuwe medewerkers en ook op de maandelijkse medewerkersbijeenkomsten is er regelmatig aandacht voor de werkzaamheden van de OR.

Er heeft in 2024 geen eindevaluatie van het jaar plaatsgevonden, deze is begin 2025 ingepland.

Filantropie & Partnerships

De afdeling Filantropie & Partnerships (voorheen: Development) heeft in 2024 op verschillende manieren bijgedragen aan de doelstellingen van Het Scheepvaartmuseum.

Doelstelling 1: Toegankelijk kennis- en expertisecentrum

1. Door het werven van gelden voor tentoonstellingen, aankopen of onderzoek bij: vermogensfondsen, particulieren en bedrijven. Diverse fondsen hebben bijgedragen aan de tentoonstellingen *Schaduwen op de Atlantische Oceaan* (Mondriaan Fonds, Samenwerkende Maritieme Fondsen, het Cultuurfonds, VriendenLoterij en Het Compagnie Fonds) en de aankoop van het schilderij *Slag bij Tobago* door Van Beecq (Mondriaan Fonds en de Ver. Ned. Historisch Scheepvaartmuseum).

2. Door het verbinden van personen, netwerken en organisaties aan het museum op basis van de inhoud: collectie, wetenschappelijk onderzoek, van watersport tot scheepsbouw. We hebben nieuwe leden geworven voor de Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum en nieuwe participanten voor Het Compagnie Fonds.

Doelstelling 2: Breed publiek

1. Dankzij de projectbijdrage van de VriendenLoterij voor de tentoonstelling (en jubileumactiviteiten) *Redders op Zee*, ter ere van het 200-jarig bestaan van de KNRM, hebben we een nieuw publiek bereikt.
2. Door samen te werken met partners die toegang geven tot nieuw publiek; Watersportverbond KNRB en KNRM.
3. Door het aantrekken van een jonge doelgroep als 'vriend of donateur' proberen we meer diversiteit in geefkringen te brengen.

Doelstelling 3: Duurzame organisatie

1. Door het werven van gelden kunnen we duurzaamheidsinitiatieven een kick-start geven. Dankzij een bijdrage van het Mondriaan Fonds konden we vier Meet-up's van [Atlas](#) organiseren.
2. Het bouwen van netwerk om meer impact te maken en grotere stappen te zetten richting een eco-positief museum in 2030.
Voor de organisatie van de reeks Meet-ups Verduurzaming Musea hebben we samengewerkt met collega-musea (Rijksmuseum, Van Gogh Museum, Naturalis) en de Museumvereniging. In april 2024 werd de Cultuur Ferry gelanceerd die bezoekers over water naar één van de 24 deelnemende culturele instellingen brengt. Ook hebben we in 2024 de handen weer uit de mouwen gestoken tijdens World Clean Up Day.

Gelieerde instellingen

Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum

De Vereniging (VNHSM) heeft als doelstelling het bijeenbrengen, in stand houden en uitbreiden van haar verzameling maritiem-historische (kunst-)objecten, met het oogmerk deze in Het Scheepvaartmuseum te exposeren. Het bestuur van de Vereniging richt zich daarbij op het volgende:

- Het werven van fondsen om de doelstellingen en kennisverbreding te financieren;
- Het behouden en uitbreiden van het aantal leden om daarmee maatschappelijk draagvlak te creëren voor Het Scheepvaartmuseum en de Vereniging. VNHSM heeft in 2024 bijgedragen aan de aankoop van het schilderij *Zeeslag bij Tobago* (1677) van Jan Karel Donatus van Beecq en het fellowshipsprogramma.

Het Compagnie Fonds

Het Compagnie Fonds (HCF) is het particuliere steunfonds van Het Scheepvaartmuseum. Het fonds is in 2008 opgericht om begunstigers actief en duurzaam bij het museum te betrekken. De participanten van HCF hebben een groot hart voor de maritieme geschiedenis, het water en de watersport. Het fonds biedt de mogelijkheid kapitaal te vormen om zo bijzondere museale projecten mogelijk te maken, en de vernieuwing van het museum te ondersteunen. In 2024 werd door HCF bijgedragen aan de tentoonstelling *Schaduw op de Atlantische Oceaan*.

Jaarrekening 2024

Balans per 31 december 2024

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
ACTIVA		
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen	3 740 609	2 410 503
Bedrijfsinstallaties	12 295	25 320
Andere bedrijfsmiddelen	702 114	701 123
Voc schip	<u>1</u>	<u>1</u>
	4 455 019	3 136 947
Financiële vaste activa		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	715 754	805 852
Vorderingen op groepsmaatschappijen	<u>60 000</u>	<u>120 000</u>
	775 754	925 852
Vlottende activa		
Vorraden		
Voorraad	<u>34 251</u>	<u>31 002</u>
	34 251	31 002
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	574 401	440 242
Vorderingen op groepsmaatschappijen	414 111	431 074
Omzetbelasting	293 592	306 564
Overige vorderingen	821 183	837 543
Vooruitbetaalde kosten	<u>105 863</u>	<u>334 412</u>
	2 209 149	2 349 836
Liquide middelen		
Rekening courant bank	6 642 054	8 651 124
Spaarrekeningen	1 813 560	1 778 041
Kas	275	4 557
Kruisposten	<u>10 632</u>	<u>16 758</u>
	8 466 520	10 450 480
	<u>15 940 694</u>	<u>16 894 117</u>

Balans per 31 december 2024

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	3 926 509	5 047 589
Bestemmingsfonds VriendenLoterij	<u>845 851</u>	<u>1 005 851</u>
	4 772 360	6 053 440
Voorzieningen		
Voorziening grootonderhoud	1 559 849	1 522 570
Voorziening grootonderhoud VOC-schip	990 320	836 760
Overige voorzieningen	<u>19 176</u>	<u>17 985</u>
	2 569 345	2 377 315
Langlopende schulden		
Investeringssubsidie	3 814 509	2 553 100
Overige langlopende schulden	<u>0</u>	<u>542 810</u>
	3 814 509	3 095 910
Kortlopende schulden		
Vooruitontvangen bedragen	312 808	1 984 055
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	584 350	596 673
Loonbelasting	164 303	145 924
Pensioenpremie	107 000	189 631
Overige schulden	2 626 892	1 395 821
Overlopende passiva	<u>989 127</u>	<u>1 055 348</u>
	4 784 480	5 367 452
	<u>15 940 694</u>	<u>16 894 117</u>

Resultatenrekening over 2024

	2024	Begroting 2024	2023
Eigen Inkomsten			
Publieksinkomsten binnenland			
Kaartverkoop	2 555 296	2 657 285	2 686 568
Overige publieksinkomsten	165 478	185 000	158 108
Totaal publieksinkomsten (1)	2 720 774	2 842 285	2 844 676
Sponsorinkomsten	156 431	325 000	92 500
Overige directe inkomsten	159 052	-	8 248
Totaal overige directe inkomsten (2)	315 483	325 000	100 748
Totaal directe inkomsten (1+2)	3 036 257	3 167 285	2 945 424
Indirecte inkomsten	817 572	506 000	864 011
Private middelen - particulieren	374 449	-	147 890
Private middelen - bedrijven	15 000	-	100 000
Private middelen - private fondsen	191 153	-	225 089
Private middelen - goede doelenloterijen	2 000 414	450 000	637 893
Totaal bijdrage uit private middelen	2 581 016	450 000	1 110 872
Totaal eigen inkomsten	6 434 844	4 123 285	4 920 307
Subsidies			
Totaal structureel OCW	8 852 113	8 357 777	8 323 709
OCW - Regeling specifiek cultuurbeleid (publ. act.)	2 579 314	2 169 964	2 446 113
OCW - (Erfgoedwet) onderdeel huisvesting	4 401 246	4 613 284	4 102 694
OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	1 871 553	1 574 529	1 774 902
Totaal structureel Provincie	-	-	-
Totaal structureel Gemeente	-	-	-
Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-
Totaal structurele subsidies	8 852 113	8 357 777	8 323 709
Incidentele publieke subsidies	202 532	-	-3 209
Totaal subsidies	9 054 645	8 357 777	8 320 500
Totale baten	15 489 490	12 481 062	13 240 807
Lasten			
Personeelskosten	6 073 085	4 260 890	5 260 959
Huisvestingslasten	4 427 123	4 894 347	4 393 783
Afschrijvingen	602 297	240 000	533 673
Aankopen	126 724	-	8 810
Overige lasten	5 812 135	2 857 842	4 617 372
Totaal lasten	17 041 363	12 253 079	14 814 597

Resultatenrekening over 2024

	2024	Begroting 2024	2023
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-1 551 874	227 983	-1 573 790
Saldo rentebaten / -lasten	360 891	-20 000	317 142
Resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	-90 098	-	188 092
EXPLOITATIERESULTAAT	-1 281 080	207 983	-1 068 556
Bestemmingsresultaat			
Mutatie bestemmingsreserve herstel -en innovatie	0	0	-809 102
Mutatie bestemmingsfonds VriendenLoterij	-160 000	0	53 936
Mutatie algemene reserve	-1 121 080	0	-313 390

Functionele resultatenrekening over 2024

	2024	Publieks activiteiten	Collectie beheer	Algemeen Beheer
Eigen inkomsten				
Publieksinkomsten binnenland	2 720 774	2 711 329	9 445	-
Kaartverkoop	2 555 296	2 555 296	-	-
Overige publieksinkomsten	165 478	156 033	9 445	-
Totaal publieksinkomsten (1)	2 720 774	2 711 329	9 445	-
Sponsorinkomsten	156 431	128 431	-	28 000
Overige directe inkomsten	159 052	158 116	936	-
Totaal overige directe inkomsten (2)	315 483	286 547	936	28 000
Totaal directe inkomsten (1+2)	3 036 257	2 997 876	10 381	28 000
Indirecte inkomsten	817 572	15 145	-	802 426
Private middelen - particulieren	374 449	326 297	48 152	-
Private middelen - bedrijven	15 000	15 000	-	-
Private middelen - private fondsen	191 153	191 153	-	-
Private middelen - goede doelenloterijen	2 000 414	1 961 414	39 000	-
Totaal bijdrage uit private middelen	2 581 016	2 493 864	87 152	-
Totaal eigen inkomsten	6 434 844	5 506 885	97 534	830 426
Totaal structureel OCW	8 852 113	6 290 681	2 200 531	360 901
OCW - Regeling specifiek cultuurbeleid (publ. act.)	2 579 314	2 579 314	-	-
OCW - (Erfgoedwet) onderdeel huisvesting	4 401 246	3 711 367	328 978	360 901
OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	1 871 553	-	1 871 553	-
Totaal structureel Provincie	-	-	-	-
Totaal structureel Gemeente	-	-	-	-
Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-	-
Totale structurele subsidies	8 852 113	6 290 681	2 200 531	360 901
Incidentele publieke subsidies	202 532	164 532	38 000	-
Totale baten	15 489 490	11 962 098	2 336 064	1 191 328

Functionele resultatenrekening over 2024

	2024	Publieks activiteiten	Collectie beheer	Algemeen Beheer
Lasten				
Personeelskosten	6 073 085	2 501 735	2 167 041	1 404 309
Huisvestingslasten	4 427 123	2 926 890	290 836	1 209 398
Afschrijvingen	602 297	330 708	16 079	255 509
Aankopen	126 724	-	126 724	-
Overige lasten	5 812 135	3 251 871	475 652	2 084 611
Totaal lasten	17 041 363	9 011 204	3 076 333	4 953 827
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-1 551 874	2 950 894	-740 268	-3 762 499
Saldo rentebaten / -lasten	360 891	-	-	360 891
Resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	(90 098)	-	-	(90 098)
Exploitatieresultaat	-1 281 080	2 950 894	-740 268	-3 491 706
Verdeling baten en lasten algemeen beheer	0	-2 891 764	-599 942	3 491 706
Exploitatieresultaat na verdeling algemeen beheer	-1 281 080	59 130	-1 340 210	0

Kasstroom over 2024

	2024 EUR	2023 EUR
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-1 551 874	-1 573 790
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	602 297	533 673
- Mutatie voorzieningen	192 030	273 160
- Mutatie in werkkapitaal	-378 789	1 925 758
- Vrijval langlopende schulden (investeringsubsidies)	718 599	668 588
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-417 737	1 827 389
Ontvangen interest	294 145	248 142
Betaalde interest	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	-123 592	2 075 531
Investeringen in:		
- Materiële vaste activa	-1 920 368	-730 376
- Mutatie activa in uitvoering	0	0
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investerings-activiteiten	-1 920 368	-730 376
Verstreckte lening	0	0
Mutatie kort- naar langlopend	0	0
Ontvangen uit aflossingen	60 000	60 000
Kasstroom uit financierings-activiteiten	60 000	60 000
Netto-kasstroom	-1 983 960	1 405 155
Koers- en omrekenverschillen op geldmiddelen	0	0
Mutatie geldmiddelen	-1 983 960	1 405 155

Grondslagen voor de waardering

Algemeen

Doelstelling en voornaamste activiteiten

De Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam ('Het Scheepvaartmuseum'), statutair gevestigd te Amsterdam is opgericht d.d. 16 december 1994. Het Scheepvaartmuseum heeft ten doel: bij een zo breed mogelijk publiek de belangstelling voor, en het inzicht in, alle aspecten van de Nederlandse maritieme cultuur, geschiedenis en kunst, mede in internationaal verband, te bevorderen.

Toegepaste standaarden handboek

De jaarrekening van de stichting is opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingseisen zoals vastgesteld in het Handboek verantwoording instellingen erfgoedwetsubsidie 2021-2024 van het ministerie van OCW, waaronder de wettelijke bepalingen van titel 9 Boek 2 BW en RJ 640 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Tevens is de verantwoording opgesteld met inachtneming van de beleidsregels die van toepassing zijn op de Wet normering topinkomens (WNT).

Consolidatie en gelieerde partijen

Het Scheepvaartmuseum is 100% aandeelhouder van HSME B.V. waardoor op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving de gegevens van HSME B.V. zouden moeten worden geconsolideerd. Voor de verantwoording aan het Ministerie van OCW is consolidatie niet vereist de enkelvoudige jaarrekening van de instelling is bepalend voor de digitale invoer, de resultaten van de gelieerde instellingen moeten wel worden ingestuurd naar het Ministerie van OCW.

Verbonden partijen

In november 2023 is de stichting Cultuurferry opgericht met als doel het duurzaam vervoer over water naar culturele instellingen. Michael Huijser is voorzitter van de Stichting. In 2024 zijn de baten en lasten verrekend met de stichting Cultuurferry. Michael Huijser heeft geen overheersend zeggenschap in deze stichting.

Begroting 2024

De begroting 2024 is ontleend aan de door OCW goedgekeurde meerjaren begroting 2021 - 2024

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Collectie

De collectie is niet gewaardeerd op de balans. De collectie is grotendeels eigendom van de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum en is in bruikleen gegeven aan de Staat der Nederlanden. Het museum draagt zorg voor het beheer van en onderzoek aan de collectie.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen historische kostprijs.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, toekomstige economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De bezoldiging van onze topfunctionaris is in lijn met het normenkader van de Beleidsregels Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen en/of toelichting in de jaarrekening bij de jaarrekeningpost. De vergelijkende cijfers zijn niet aangepast aan de huidige berekenwijze.

Grondslagen voor de categoriale en functionele jaarrekening

De functionele jaarrekening is opgesteld door allocatie van baten en lasten naar de verschillende functies conform het handboek van OCW. De functies zijn onderverdeeld naar publieks- en overige activiteiten, collectiebeheer en algemeen beheer. Het museum volgt voor de allocatie van de baten en lasten naar deze functies de instructies uit het handboek OCW. Op bladzijde 70 onder de toelichting op de functionele jaarrekening is een nadere toelichting opgenomen over toewijzing van de baten en lasten.

Na bepaling van het exploitatieresultaat wordt het saldo van de kolom algemeen beheer gealloceerd aan de functies publieksactiviteiten en overige activiteiten en collectiebeheer. Hiermee sluit het museum aan op de bekostigingssystematiek die is opgezet door de Museumvereniging in samenwerking met OCW. De toerekening van algemeen beheer vindt plaats op basis van het relatieve aandeel per functie in de som van de direct toegerekende baten plus lasten, gecorrigeerd voor aankopen en de structurele subsidies OCW. Het exploitatieresultaat na verdeling algemeen beheer geeft het resultaat weer nadat deze verdeling is gemaakt.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van de onderneming (HSME B.V.) waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel in het resultaat van deze deelneming, bepaald op basis van de grondslagen van de stichting. Het resultaat van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de stichting.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van de directie het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Onderhoudsvoorziening
- Levensduur activa inzake het gebouwinvesteringen en installaties

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op basis van de verwachte economische gebruiksduur rekening houdend met een restwaarde.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd

Bedrijfsgebouwen	: 10 %
Machines en installaties	: 10 - 20 %
Andere vaste bedrijfsmiddelen	: 5 - 20 %

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening: voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Deelnemingen met een negatief eigen vermogen worden op nihil gewaardeerd

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen die niet behoren tot een handelsportefeuille en die worden aangehouden tot het einde van de looptijd, worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Het Scheepvaartmuseum heeft geen afgeleide financiële instrumenten.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen.

Vorraden

Handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan dan wordt dit nader toegelicht.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder de paragraaf Financiële instrumenten.

Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve is het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire beperkingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor Het Scheepvaartmuseum is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de onderneming op lange termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door de directie bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Vorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van; een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Vorzieningen

Waardering in beginsel tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Voorziening onderhoud nominale waarde

Voorziening onderhoud VOC Schip (nominale waarde)

Voorziening onderhoud

De voorziening gebouwen is getroffen voor het meerjarig onderhoud aan de panden van het museum. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkt uit een meerjaren onderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Voorziening onderhoud VOC schip

Voor verwachte kosten inzake onderhoud van het VOC schip wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkt uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Overige voorzieningen

Dit betreft een jubileumvoorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen (12,5, 25 en 40 jarig) dienstverband personeel. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De wijziging van marktrente op deze voorziening (conform RJ 2525) heeft geen materieel effect op de jaarrekening, daarom is de methodiek ongewijzigd ten opzichte van het verleden.

Egalisatievoorziening investeringssubsidie

Ontvangen investeringsbijdragen ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden verantwoord onder de langlopende schulden onder de post investeringssubsidie. Deze bijdragen vallen vrij ten gunste van de exploitatierekening overeenkomstig de afschrijving op de met deze subsidies en bijdragen verkregen materiële vaste activa.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de normale waarde van de schuld. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het kopje Financiële instrumenten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Kaartverkoop

De opbrengsten uit kaartverkoop worden opgenomen in de totale baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen. De stichting verantwoordt de kaartverkoop op het moment van verkoop van het toegangsbewijs. De vergoedingen aan wederpartijen die kaartverkoop namens het museum verrichten worden verwerkt als een vermindering van de transactieprijs en derhalve als een vermindering van de opbrengsten, tenzij de betaling aan de afnemer plaatsvindt in ruil voor een te onderscheiden goed of dienst.

Sponsorinkomsten

Sponsorinkomsten worden opgenomen in de totale baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding. Sponsorinkomsten worden in de exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De verwerking varieert naargelang de voorwaarden van de betreffende sponsorovereenkomst. Sponsorovereenkomsten zonder specifieke doelstellingen worden lineair in de exploitatierekening opgenomen op basis van de duur van de overeenkomst. Sponsorovereenkomsten met specifieke doelstelling en zonder terugbetalingsverplichting worden lineair in de exploitatierekening opgenomen op basis van de duur van de overeenkomsten. Sponsorovereenkomsten met specifieke doelstelling en met terugbetalingsverplichtingen worden opgenomen zodra de kosten van de tegenprestatie betrouwbaar geschat kunnen worden. Voor sponsorinkomsten zonder terugbetalingsverplichting met een specifieke bestemming die gedurende de periode niet volledig zijn besteed, wordt een bestemmingsfonds gevormd via de resultaatbestemming.

Bijdrage uit private middelen

Bijdrage uit private middelen worden opgenomen in de totale baten tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding. Bijdrage uit private middelen worden in de exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Naar aard van de overeenkomst of de overeengekomen afspraken worden de baten verantwoord in de exploitatierekening. Private middelen zonder specifieke doelstelling worden verantwoord op basis van het moment of over de duur van de overeenkomst. Voor private middelen zonder terugbetalingsverplichting met een specifieke bestemming die gedurende de periode niet volledig zijn besteed, wordt een bestemmingsfonds gevormd via de resultaatbestemming.

Private middelen met een specifieke doelstelling en een terugbetalingsverplichting worden verantwoord in de opbrengsten zodra de kosten van de dienstverlening zich voordoen die volgens overeenkomst worden gedekt door deze private middelen.

Baten van particulieren uit nalatenschappen worden verwerkt op het moment dat de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording in het verslagjaar is ontvangen.

De bijdrage uit private middelen worden gecategoriseerd naar herkomst en de aard van de gever.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de exploitatierekening van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gederfd of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De vooruit ontvangen bedragen worden indien als langlopend beschouwd onder de langlopende schulden opgenomen en indien als kortlopend beschouwd onder de overlopende passiva opgenomen.

Investeringsubsidies worden als investeringsbijdragen (zowel kort- als langlopend) onder de langlopende schulden opgenomen en worden systematisch gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering in de exploitatierekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Projectsubsidies zijn gerelateerd aan activiteiten. Deze subsidies worden toegerekend in het jaar van de gerealiseerde (activiteits)kosten. Uitgangspunt is dat subsidies pas verwerkt worden indien er redelijke mate zekerheid is dat voldaan kan worden aan de subsidievoorwaarden van de subsidie, en dat de subsidies ontvangen worden.

Kunstaankopen en bijdragen ten behoeve van kunstaankopen

Kunstaankopen worden verantwoord op het moment dat de risico's inzake de aankoop zijn overgedragen aan de stichting. De onderdelen van de subsidie, de schenkingen en overige bijdragen die bestemd zijn voor het doen van kunstaankopen worden, evenals de kunstaankopen zelf, in de exploitatierekening verantwoord. De bedragen verkregen van derden ten behoeve van kunstaankopen die ultimo boekjaar nog niet zijn besteed aan de verwerving van kunstaankopen, worden ultimo boekjaar toegevoegd aan een bestemmingsfonds via de resultaatbestemming of als verplichting opgenomen als sprake is van een terugbetalingsverplichting.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de exploitatierekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de exploitatierekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

Pensioenen

De pensioenen zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld. De door het fonds verzorgde pensioenregeling is een toegezegde pensioenregeling. Het Scheepvaartmuseum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. De dekkinggraad van het fonds bedraagt per 31 december 2024 109,5%.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben, rekening houdend met de rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking hebben.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa over 2024 is onderstaand opgenomen:

	Gebouwen	Bedrijfs installaties	Andere vaste bedrijfs middelen	VOC schip "Amsterda m"	Totaal
Stand per 1 januari					
Aanschaffingen	3 970 955	130 248	1 772 289	1	5 873 493
Cum. afschrijving	-1 560 452	-104 928	-1 071 166	-	-2 736 546
Boekwaarde begin	2 410 503	25 320	701 123	1	3 136 947
Investeringsen	1 709 052	-	211 316	-	1 920 368
Desinvesteringen	-202 879	-	-119 680	-	-322 559
Afschrijving desinvesteringen	202 879	-	119 680	-	322 559
Afschrijvingen	378 946	13 025	210 326	-	602 297
Mutaties	1 330 106	-13 025	-238 370	-	1 318 071
Stand per 31 december					
Aanschaffingen	5 477 128	130 248	1 863 925	1	7 471 302
Cum. afschrijving	-1 736 519	-117 953	-1 161 812	-	-3 016 284
Boekwaarde einde	3 740 609	12 295	702 113	1	4 455 019
Afschrijvings %	10%	10% - 20%	5% - 20%	-	10% - 20%

In 2024 zijn er verschillende grote investeringen gedaan in het gebouw. Zo is er gestart met het verbouwen van de kantoorverdieping. Investering Gebouwen is regulier € 1.302.458 en € 406.594 zijn investeringen in duurzaamheid.

De verzekerde waarde van het Voc schip is 2,5 miljoen euro.

Financiële vaste activa

De deelneming betreft een 100% deelneming in Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV (HSME). De lening betreft een lening aan HSME. De rente bedraagt 3% over de in die periode nog uitstaande hoofdsom. De aflossing is € 60.000 per jaar.

	31 dec 2024	31 dec 2023
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		
Deelneming in groepsmaatschappijen	715 754	805 852
	715 754	805 852
Deelneming in HSME B.V.		
Saldo per 1 januari	805 852	617 760
Resultaat deelneming	-90 098	188 092
Mutaties	-	-
Saldo per 31 december	715 754	805 852

Toelichting op de balans per 31 december 2024

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Saldo per 1 januari	120 000	180 000
Verstreckte lening	-	-
Mutatie kortlopend deel	-	-
Aflossing	60 000	60 000
Vordering op HSME B.V.	* 60 000	120 000

Het kortlopende deel van deze vordering is €60.000, deze is opgenomen bij de overige vorderingen.

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Vorraad		
Museumkaarten	34 251	31 002
	34 251	31 002

Vorderingen en overlopende activa

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Debiteuren		
Debiteuren	303 309	228 287
Intercompany debiteuren (HSME BV)	* 271 092	211 955
	574 401	440 242

Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Lening aan HSME BV kortlopend deel	* 60 000	60 000
Rek. courant Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV	354 111	371 074
	414 111	431 074

Omzetbelasting		
Omzetbelasting	293 592	306 564
	293 592	306 564

Overige vorderingen		
VriendenLoterij	450 000	450 000
Vordering Museumkaart	77 982	58 265
Stichting Cultuurferry	0	54 750
Overige vorderingen	276 927	272 115
Vereeniging	12 220	1 884
Het Compagnie Fonds	3 944	529
Overige vorderingen	110	0
	821 183	837 543

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Vooruitbetaalde kosten

Vooruitbetaalde kosten	28 483	17 235
Tentoonstelling KNRM (2024)	0	250 857
Project Reizende tentoonstelling (2024)	0	45 320
Project Oceanista	14 335	0
Project KB Metamorfoze	63 045	0
Overige projecten (2024)	0	21 000
	105 863	334 412

Onder de vooruitbetaalde kosten zijn de materiele kosten van de projecten/tentoonstellingen 2025 opgenomen.

Vorderingen en overlopende activa	2 209 149	2 349 836
-----------------------------------	------------------	------------------

Liquide middelen

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Rekening courant bank		
Rekening-courant ABN Amro	2 028	4 303
Rekening-courant Rabobank	32 804	35 112
Rekening-courant Schatkistbankieren	6 579 703	8 600 614
Rekening-courant Adyen	0	4 248
Rekening-courant Moss	27 519	6 847
	6 642 054	8 651 124

Vanaf mei 2021 maakt het Scheepvaartmuseum gebruik van de mogelijkheid om deel te nemen aan het Schatkistbankieren. Wij kunnen niet ons volledig liquiditeitssaldo via het Schatkistbankieren laten lopen. Een deel van de gelden, circa 2 miljoen euro moeten wij bij private banken houden. Dagelijks wordt het saldo van onze ING rekening courant afgeroomd of aangevuld tot een nul saldo.

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Spaarrekeningen		
Rabobank	962 131	952 633
ABN Amro Bank	1 408	1 408
ABN Amro Bank deposito	850 021	824 000
	1 813 560	1 778 041

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Kas		
Kas	275	4 557
	275	4 557

Kruisposten

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Kruisposten	10 632	16 758
	10 632	16 758

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Liquide middelen	8 466 520	10 450 480

*Bevat saldo van verbonden partij Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV te Amsterdam.

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV		
Lening kortdurend deel	60 000	60 000
Lening langdurend deel	60 000	120 000
Debiteur	271 092	211 955
Crediteur	-118 738	-115 112
Saldo overige vorderingen en schulden	354 111	371 074
Totaal te vorderen van HSME BV	626 465	647 917

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Eigen Vermogen

Opgave Eigen Vermogen over 2024:

	Algemene reserve	Bestem. fonds Vrienden loterij	Totaal
Stand per 1 januari	5 047 589	1 005 851	6 053 440
Toevoeging	0	2 000 414	2 000 414
Onttrekking	-1 121 080	-2 160 414	-3 281 494
Stand per 31 december	<u>3 926 508</u>	<u>845 851</u>	<u>4 772 359</u>

<u>Algemene reserve</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	5 047 589	5 360 979
Resultaat boekjaar	-1 121 080	-313 390
Stand per 31 december	<u>3 926 509</u>	<u>5 047 589</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2024

<u>Bestemmingsfonds VriendenLoterij</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	1 005 851	951 915
Mutaties:		
Resultaat boekjaar	-160 000	53 936
Stand per 31 december	<u>845 851</u>	<u>1 005 851</u>

<u>Bestemming resultaat VriendenLoterij</u>	<u>2024</u>
Baten	
Jaarlijkse uitkering VriendenLoterij	450 000
Project bijdrage Cultuurferry*	552 612
Project bijdrage KNRM	758 124
Vrijval resevering Dare to Discover	22 509
Vrijval investeringssubsidies	68 697
Opbrengst geoormerkt werven	148 472
Totaal ontvangen	<u>2 000 414</u>

Besteding	
Audiotour	30 000
ICMM Congres	30 000
Food For Thought	70 000
Reizende tentoonstelling	15 000
Zeemagazijn	58 000
Christiaan Brunings	70 000
Socialmedia campagne	13 000
Campagne "alles boven water"	55 000
Schaduwen op de Atlantische Oceaan	307 981
KNRM	40 000
Schilderij Slag bij Tobago, Jan Karel Donatus van Beeq	12 000
Aankoop foto serie 16 portretten Robin de Puy	27 000
Project Cultuurferry*	552 612
Project KNRM	718 124
Dare to Discover	93 000
Afschrijving investeringen VriendenLoterij projecten	68 697
Totaal besteed	<u>2 160 414</u>

Saldo ten laste van bestemmingsfonds VriendenLoterij -160 000

* Project Cultuurferry, in 2022 zijn de startkosten van dit project (€22.388) verwerkt in het resultaat van Het Scheepvaartmuseum 2022, de totale bijdrage is in overleg met de VriendenLoterij besteed bij de Stichting Cultuurferry. De Stichting Cultuurferry is een ANBI stichting speciaal voor dit doel opgericht.

<u>Bestemmingsreserve herstel -en innovatie</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	0	809 102
Mutatie	0	-809 102
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>

Bestemmingsreserve herstel -en innovatie was een reserve gevormd uit de extra bijdragen OCW ter dekking van inkomstenderving tijdens de Covid periode. Geld dat niet in het lopend jaar besteed was, werd gereserveerd als Bestemmingsreserve. In 2023 is het restant van de middelen volledig besteed aan de doelstelling.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Vorzieningen

<u>Voorziening grootonderhoud</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	1 522 570	1 524 970
Dotatie	101 906	91 091
Onttrekking	-64 627	-93 491
Mutaties	37 279	-2 400
Stand per 31 december	<u>1 559 849</u>	<u>1 522 570</u>

Dotatie aan de voorziening groot onderhoud vindt plaats op basis van het geplande groot onderhoud, zoals aangegeven in het MOIP. Het MOIP wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van een inschatting van de prijsontwikkeling. Uitgaven worden ten laste van de voorziening gebracht.

<u>Voorziening claimlijst RVB</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	0	50 340
Dotatie	0	0
Mutaties	0	-50 340
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>

Voorziening grootonderhoud VOC-schip

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Boekwaarde begin	836 760	367 200
Dotatie	413 020	523 087
Onttrekking	-259 460	-53 527
Mutaties	153 560	469 560
Stand per 31 december	<u>990 320</u>	<u>836 760</u>

Voor verwachte kosten inzake onderhoud van het VOC schip, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd, gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan. De huidige verwachting is dat voor een volgende dokbeurt in 2027 ca €1.3m gespaard moet worden.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

<u>Overige voorzieningen</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	17 985	16 105
Dotatie	3 214	7 459
Onttrekking	-2 023	-5 579
Mutaties	1 191	1 880
Stand per 31 december	<u>19 176</u>	<u>17 985</u>

Dit is een voorziening voor de jubileumuitkering medewerkers bij een dienstverband van 12,5, 25 of 40 jaar.

Totaal voorzieningen	<u>2 569 345</u>	<u>2 377 315</u>
< 1 jaar	49 486	
1 - 5 jaar	2 510 999	
> 5 jaar	8 860	
	<u>2 569 345</u>	

Langlopende schulden

<u>Gebouwen</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	2 410 503	2 216 028
Toevoeging	1 709 052	513 853
Vrijval	-378 946	-319 378
Mutaties	1 330 106	194 475
Stand per 31 december	<u>3 740 609</u>	<u>2 410 503</u>

De ontvangen investeringssubsidie OCW ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden verantwoord onder de langlopende schulden onder de post investeringssubsidie. Deze bijdragen vallen vrij ten gunste van de exploitatierekening overeenkomstig de afschrijving op de met deze subsidies en bijdragen verkregen materiële vaste activa. De toevoeging in 2024 is opgebouwd uit een deel dat direct gerelateerd is aan het huidige MOIP (€465.700) en het deel dat wordt toegevoegd aan het MOIP (€836.758) plus de investeringen voor duurzaamheid (€ 406.594) voor verbetering van de infrastructuur.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

<u>Schiphuis</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	142 597	211 294
Vrijval	<u>-68 697</u>	<u>-68 697</u>
Mutaties	<u>-68 697</u>	<u>-68 697</u>
Stand per 31 december	<u><u>73 900</u></u>	<u><u>142 597</u></u>
Totaal investeringssubsidies	<u><u>3 814 509</u></u>	<u><u>2 553 100</u></u>

Onder de investeringssubsidies zijn subsidies en/of bijdragen opgenomen ter dekking van de investeringen in materiële vaste activa. Deze bijdragen vallen vrij naar gelang de afschrijving op de desbetreffende investeringen.

Overige langlopende schulden	<u>2024</u>	<u>2023</u>
<u>Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW lang</u>		
Stand per 1 januari	542 810	0
Mutatie	<u>542 810</u>	<u>542 810</u>
Stand per 31 december	<u><u>0</u></u>	<u><u>542 810</u></u>

Toelichting op de balans per 31 december 2024

De verantwoording van het niet bestede deel van de subsidie huisvesting OCW wordt opgesteld conform de richtlijn in het handboek OCW. Wij volgen deze richtlijn met uitzondering van de schoonmaakkosten en de energielasten, deze verantwoorden wij niet onder de subsidie OCW huisvesting. Het saldo van de subsidie huisvesting OCW wordt conform het handboek als langlopende schuld opgenomen. Van dit saldo zullen vervangingsinvesteringen aan het pand onttrokken worden.

	rubriek		
Saldo beginbalans			1 605 455
Subs. OCW huisvesting (conf.beschik.kenm. 1221350)	OCW - erfgoedwet	6 376 527	
Onttrekking wegens investeringen	OCW - erfgoedwet	-1 709 052	
		4 667 475	
Onttrekkingen (lasten)			
Toeslagen aan RVB:rente, aflossing, heff.en opslagen	Huisvestingslasten	2 173 214	
Loonkosten eigen organisatie beheer en onderhoud	Personeelskosten	519 957	
Verzekeringen	Huisvestingslasten	50 994	
Afschr. op invest.(bekostigd uit huisvestingssubs. OCW)	Afschrijvingen	378 946	
Kosten dagelijks onderhoud	Huisvestingslasten	947 368	
Kosten groot onderhoud	Huisvestingslasten	101 906	
Ov. huisvestingskosten (eigenaarszaken: advieskosten, inspecties e.d.)	Huisvestingslasten	228 860	
Totaal onttrekkingen		4 401 245	
Toevoegingen (baten)			
Vrijval Invest.subsidie OCW (bekostigd uit huisvestingssubs OCW - erfgoedwet)		378 946	
Overige baten		0	
Totaal toevoegingen		378 946	
Saldo huisvestingssubsidie (subsidie OCW - onttrekkingen + toevoegingen)			645 176
Besteed aan publieksactiviteiten of andere activiteiten			0
Saldo eindbalans			2 250 630
Verdeling:nog te besteden huisvestingssubsidie:			
Nog te besteden huisvestingssubsidie lang			0
Nog te besteden huisvestingssubsidie kort			2 250 630
Totaal			2 250 630

De onttrekking investeringen is opgebouwd uit een deel dat direct gerelateerd is aan het huidige MOIP (€465.700) een deel dat toegevoegd wordt aan het MOIP (€836.758) en een deel dat besteed is aan duurzame investeringen (€406.594) voor de verbetering van de infrastructuur. Het MOIP wordt jaarlijks herijkt in samenwerking met een externe deskundige.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Kortlopende schulden

	<u>31 dec 2024</u>	<u>31 dec 2023</u>
Vooruitontv. voor projecten VriendenLoterij Cultuurferry	0	552 612
Vooruitontv. voor projecten VriendenLoterij KNRM	91 876	850 000
Vooruitontv. voor projecten VriendenLoterij Dare to Discove	0	22 509
OCW Btw compensatie huisvestingslasten 2023	0	332 665
Vooruit ontvangen bedragen	0	11 110
Cultuurfonds, project Thuishaven	0	73 606
Mondriaanfonds, Erfgoedstarters	0	29 333
Metamorfoze project KB	140 078	0
Stichting Het Meyjes Fonds	38 806	42 806
Project Junior Conservator VNHSM	10 417	9 167
Project Junior Conservator Fonds 1999	0	10 417
Overige vooruitontvangen bedragen	8 000	0
NWO project Met Vrouwen in Zee	23 631	49 830
	<u>312 808</u>	<u>1 984 055</u>

Projecten Cultuurferry en KNRM zijn in 2024 uitgevoerd, KNRM wordt in 2025 afgerond daar is nog een restbedrag te

Het Scheepvaartmuseum is penvoerder (beheerder van gelden) voor verschillende projecten en samenwerkingen met andere musea. Zoals de Cultuurferry, in 2023 is de stichting Cultuurferry opgericht, de ontvangen bijdrage van de VriendenLoterij en betaalde opstartkosten zijn in 2024 met de stichting verrekend. KNRM is een project waar Het Scheepvaartmuseum penvoerder voor is. In 2023 de bijdrage van de VriendenLoterij ontvangen, deze bijdrage als vooruit ontvangen verwerkt in de jaarrekening, de kosten die al gemaakt zijn voor dit project zijn opgenomen onder de vooruitbetaalde kosten. Dit project wordt in 2025 afgerond.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

Crediteuren *	<u>584 350</u>	<u>596 673</u>
	584 350	596 673

Loonbelasting

Af te dragen loonheffing	<u>164 303</u>	<u>145 924</u>
	164 303	145 924

Pensioenpremie

Pensioenen	<u>107 000</u>	<u>189 631</u>
	107 000	189 631

Overige schulden

Vakantiegeld	168 040	154 510
Vakantiedagen	182 082	169 575
Overige schulden	26 141	9 091
Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW kortlopend	<u>2 250 630</u>	<u>1 062 645</u>
	2 626 892	1 395 821

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Overlopende passiva

Nog te betalen kosten	979 888	1 025 015
Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum A'dam	9 239	30 334
	<u>989 127</u>	<u>1 055 348</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Subsidies

In het kader van de afspraken voor de periode 2025-2028 is door het Ministerie van OCW de volgende subsidie toegezegd voor 2025 brief 17 september 2024, ref:47523809/1583410.

	Structureel	Incidenteel	Totaal
Culturele basisinfrastructuur 2025 - 2028	2 579 314	-	2 579 314
Erfgoedwet, huisvesting 2025	6 376 527	-	6 376 527
Erfgoedwet, collectiebeheer 2025	1 871 553	-	1 871 553
Totaal	<u>10 827 394</u>	-	<u>10 827 394</u>

VriendenLoterij

Het Scheepvaartmuseum is begunstigde van de VriendenLoterij, voor een periode van vijf jaar (2021 - 2025) ontvangt het museum jaarlijks een uitkering van €400.000, met ingang van 2023 is de jaarlijkse bijdrage verhoogd met €50.000.

Het museum is voor het gebruik van een tentoonstelling, te openen in 2025, een verplichting aangegaan voor een bedrag van € 142.000.

Huurovereenkomst

Er is een overeenkomst afgesloten in 2023, ingaande 1 januari 2024, voor onbepaalde tijd.

Huur gebouwen

Uit hoofde van een huurcontract is de Stichting verplichtingen aangegaan met de Rijksgebouwendienst. Er is een contract voor de drie locaties samen opgesteld.

Adressen:

Kattenburgerplein 1, Amsterdam
Kattenburgerstraat 7, Amsterdam
Westerboekelweg 34,36,44, Hoogwoud

Kosten:

Huurbedrag	2 044 017
Rente	103 169
Opslag Rijksvastgoedbedrijf	14 745
Totale vergoeding 2025	<u>2 161 931</u>

De opslag Rijksvastgoedbedrijf zal jaarlijks op 1 januari, voor het eerst op 1 januari 2025 worden aangepast overeenkomstig de wijziging van het Consumentenprijsindexcijfer, reeks CPI Alle Huishoudens door het Centraal Bureau voor de Statistiek op de meest recente tijdbasis vastgesteld.

Toelichting op de resultatenrekening over 2024

Algemeen

Voor de begroting is de meerjaren begroting (opgesteld in 2020) voor het jaar 2024 toegepast. Hieronder worden de opvallende afwijkingen ten opzichte van de begroting 2024 en voorgaand jaar 2023 cijfermatig toegelicht.

	Begroting		
	2024	2024	2023
Indirecte opbrengsten			
Management fee Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV	753 778	506 000	818 852
Management fee VNHSM	44 000	0	44 000
Overige indirecte inkomsten	19 794	0	1 159
Totaal indirecte inkomsten	817 572	506 000	864 011

Private middelen

	Begroting		
	2024	2024	2023
Particulieren			
Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum	70 653	0	20 417
Het Compagnie Fonds	300 000	0	125 000
Particulieren	3 796	0	2 473
Totaal bijdrage uit private middelen particulieren	374 449	0	147 890

	Begroting		
	2024	2024	2023
Bedrijven			
Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV (Gift)	0	0	100 000
Maritieme Museum San Diego	15 000	0	0
Totaal bedrijven	15 000	0	100 000

	Begroting		
	2024	2024	2023
Private fondsen			
St. Vaderlandsch Fonds	27 500	0	49 620
Vereeniging Pr Hendrik St sedert 1874	5 000	0	10 000
Directie der Oostersche Handel en Reederijen	10 000	0	25 000
Stichting Zabawas, tentoonstelling Food for Thought	0	0	15 000
Stichting de Leeuwenberg	0	0	4 000
Admiraal van Kinsbergen Fonds	2 500	0	3 000
Meyjes Fonds	29 000	0	28 086
Blockbusterfonds	0	0	27 535
NISS	5 000	0	25 800
Stichting Fonds 1999	12 500	0	10 417
Het Cultuurfonds	99 653	0	26 632
Totaal private fondsen	191 153	0	225 090

	Begroting		
	2024	2024	2023
Goede doelen loterijen			
VriendenLoterij	2 000 414	450 000	637 893
Totaal bijdrage uit private middelen	2 581 016	450 000	1 110 872

Toelichting op de resultatenrekening over 2024

Structurele subsidie OCW	Begroting		2023
	2024	2024	
Culturele basisinfrastructuur			
OCW - Regeling specifiek cultuurbeleid	2 579 314	2 169 964	2 446 113
OCW - (Erfgoed) onderdeel huisvesting	6 376 527	4 613 284	5 124 245
Toevoegingen langlopende schuld:			
Wegens investeringen	-1 709 052	0	-513 853
Nog te besteden huisvestingssubsidie op lange termijn	542 810	0	-542 810
Nog te besteden huisvestingssubsidie op korte termijn	-1 187 985	0	-284 266
Onttrekkingen langlopende schuld:			
Vrijval investeringssubsidie OCW	378 946	0	319 378
Totaal structurele subsidie erfgoedwet, huisvesting	4 401 246	4 613 284	4 102 694
Erfgoedwet, collectiebeheer			
OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	1 871 553	1 574 529	1 774 902
Totale subsidie	8 852 113	8 357 777	8 323 709
		Begroting	
	2024	2024	2023
Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek	26 199	0	0
Mondriaan Stichting	176 333	0	-3 209
Totaal incidentele publieke subsidies	202 532	0	-3 209

Toelichting op de resultatenrekening over 2024

Personeelskosten

Begroting

	2024	2024	2023
Lonen en salarissen			
Salariskosten afdeling	3 095 516	2 586 219	2 871 650
Reserv. vakantietoelage	249 474	208 429	229 736
Eindejaarsuitkering	104 563	87 360	96 028
Toeslagen	37 997	31 745	37 494
Verrekende verlofdagen	13 855	8 017	10 673
Onkostenvergoedingen	8 422	7 036	4 188
Overige doorbelastingen	-305 579	-255 303	-296 291
Subsidierelaties overheid	-4 161	-3 476	-69 791
	3 200 087	2 670 027	2 883 686

Sociale lasten

Werkgev.lasten soc.verz.	585 190	488 910	545 504
	585 190	488 910	545 504

Pensioenen

Werkgev.lasten pen.premie	369 209	308 464	343 349
	369 209	308 464	343 349

Overige personeelskosten

Reiskosten WKR	98 134	35 000	65 716
Inhuur van personeel	1 820 465	758 489	1 422 705
	1 918 599	793 489	1 488 420

Personeelskosten

	6 073 085	4 260 890	5 260 959
--	------------------	------------------	------------------

Huisvestingslasten

	2024	2024	2023
Zeemagazijn	2 063 555	2 170 103	2 216 096
Depot	94 813	129 493	129 935
Mibo loodsen	14 846	27 810	27 874
	2 173 214	2 327 406	2 373 905

	2024	2024	2023
Dagelijks onderhoud huisvesting	1 272 251	702 535	900 581
Aansluiting met begroting voor OCW	0	949 550	0
Inhuur huishoudelijke dienst	312 927	300 000	288 189
Energiekosten	566 825	335 000	740 017
Dotatie voorziening groot onderhoud	101 906	279 856	91 091
	2 253 909	2 566 941	2 019 878

Huisvestingslasten

	4 427 123	4 894 347	4 393 783
--	------------------	------------------	------------------

Als gevolg van de voorgeschreven begrotingssystematiek door OCW is de begroting niet geheel te vergelijken met de gerealiseerde baten en lasten. De onttrekking inzake investeringen, afschrijvingslasten en verzekeringskosten inzake huisvesting zijn in de begroting allemaal verantwoord onder huisvestingslasten, waar deze in de gerealiseerde baten en lasten onderdeel zijn van de baten, afschrijvingen en overige lasten respectievelijk.

Toelichting op de resultatenrekening over 2024

Afschrijvingen

Afschrijvingen materiële vaste activa	2024	2024	2023
Afschrijvingskosten investeringen Gebouwen	378 946	0	319 378
Afschrijvingskosten Bedrijfsinstallaties (na Overstag)	13 025	15 000	13 025
Afschrijvingskosten	130 088	145 000	121 032
Afschrijvingskosten Terraspontons	80 238	80 000	80 238
	602 297	240 000	533 673

De begrote afschrijvingen en gebouwen zijn verantwoord onder de huisvestingslasten.

Aankopen

Aankopen	126 724	0	8 810
	126 724	0	8 810

Overige lasten

	Begroting		2023
	2024	2024	
Overige huisvestingskosten	60 533	0	62 407
Organisatiekosten	790 615	606 092	716 556
Overige personeelskosten	230 493	203 500	269 997
Activiteitenlasten	4 703 497	2 048 250	3 554 949
Diverse kosten	26 997	0	13 462
Overige lasten	5 812 135	2 857 842	4 617 372

De begrote overige huisvestingskosten zijn verantwoord onder de huisvestingslasten.

Toelichting op de resultatenrekening over 2024

	Begroting		2023
	2024	2024	
Activiteitslasten			
VOC-schip onderhoud	456 065	260 000	586 192
Kostprijs Entree/activiteiten	199 715	193 750	204 471
Collectie & Kennisdeling	385 243	103 000	121 279
Onderhoud tentoonstellingen en activiteiten	73 667	80 000	51 821
Marketing en Communicatie	339 137	325 000	504 310
Filantropie & Partnerships	132 871	73 000	99 921
Educatie & Publieksactiviteiten	176 812	171 000	125 987
Projecten	2 939 987	842 500	1 860 968
Totaal activiteitslasten	4 703 497	2 048 250	3 554 949

	Begroting		2023
	2024	2024	
Projecten			
Atlantisch venster	40 469	0	0
Atlantische wereld	868 970	0	59 744
Atlas the future of exhibitions	45 087	0	0
Cultuur Ferry	552 612	0	0
Dare to Discover	92 377	0	0
Digitalisering	0	0	460 881
Familie theater	6 351	0	27 929
Food For Thought	94 628	0	427 888
Food For Thought acquisitie	27 440	0	0
ICMM congres	166 133	0	0
Inclusie & Diversiteit	30 054	0	0
Innovatiefonds	0	0	448 221
KNRM eigen tentoonstelling	76 370	0	0
KNRM project instellingen	705 214	0	0
Live Onlinetours	0	0	9 639
Mens Op Zee	0	0	26 498
Met Vrouwen in Zee	26 199	0	0
Mural	22 700	0	0
Netwerk Maritieme bronnen	0	0	113 420
Nieuw Narratief VOC schip	0	0	77 870
Onderhoud en restauratie Christiaan Brunings	0	0	40 019
Reizende tentoonstellingen	61 207	0	0
Thuishaven	73 605	0	26 394
Verdiepingsprogramma	2 773	0	17 816
Werkspoor	641	0	13 716
Zomer waterweken	0	0	35 773
Overige projecten	47 157	842 500	75 160
Totaal projecten	2 939 987	842 500	1 860 968

	Begroting		2023
	2024	2024	
Saldo rentebaten/ lasten	360 891	-20 000	317 142
	360 891	-20 000	317 142

Toelichting op de resultatenrekening over 2024

Fiscale positie

In het verleden heeft Het Scheepvaartmuseum geopteerd voor integrale belastingplicht als bedoeld in artikel 2 lid 9 Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Dit verzoek kwam voort uit het standpunt van de Belastingdienst dat de sponsoractiviteiten van Het Scheepvaartmuseum als separate activiteit moesten worden beoordeeld en derhalve als onderneming kwalificeerden. Het Scheepvaartmuseum zou daarom vennootschapsbelastingplichtig worden voor de positieve resultaten t.a.v. de sponsoractiviteiten. Door te opteren voor integrale belastingplicht kon Het Scheepvaartmuseum de negatieve resultaten uit de exploitatie van het museum verrekenen met de positieve resultaten t.a.v. de sponsoractiviteiten, waardoor de heffing van vennootschapsbelasting kon worden beperkt.

Inmiddels heeft de Belastingdienst Het Scheepvaartmuseum laten weten van mening te zijn dat de museumactiviteiten kunnen worden geclusterd met de sponsoractiviteiten, waardoor geen positief resultaat wordt behaald en niet wordt toegekomen aan vpb-plicht.

Het Scheepvaartmuseum heeft op 7 februari 2019 bevestiging gekregen van de Belastingdienst dat zij niet vpb-plichtig is voor de jaren t/m 2016. De Belastingdienst heeft geconstateerd dat in de periode 2013 t/m 2015 de resultaten van de museumactiviteit (inclusief sponsoractiviteit) negatief waren en dat derhalve geen winststreven aanwezig is. Tevens bevestigt de Belastingdienst dat voor het jaar 2016 een winsttoogmerk ontbreekt. Mocht in de periode 2016 t/m 2019 toch positieve resultaten worden behaald met de museumactiviteit (inclusief sponsoractiviteit), dan kan Het Scheepvaartmuseum alsnog vpb-plichtig worden voor het jaar 2016. Er zijn t/m 2023 fiscaal geen positieve resultaten behaald. jaarlijks toetst het museum het resultaat met een externe fiscaal adviseur.

Toelichting op de resultatenrekening over 2024

WNT verantwoording Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam van toepassing zijnde regelgeving:

Het algemene WNT-maximum

Het bezoldigingsmaximum in 2024 voor Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam is € 233.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2024

bedragen x € 1	M.Huijser
Functie(s)	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1.00
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	168 925
Beloningen betaalbaar op termijn	19 310
Subtotaal	188 235

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233 000
--	---------

Totale bezoldiging	188 235
---------------------------	----------------

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Toelichting op de resultatenrekening over 2024

Gegevens 2023

bedragen x € 1

M.Huijser

Functie(s)

Algemeen
Directeur

Aanvang en einde functievervulling in 2023

01/01 - 31/12

Deeltijdfactor in fte

1.00

(Fictieve) dienstbetrekking?

ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen

162 376

Beloningen betaalbaar op termijn

18 075

Subtotaal

180 451

Individueel toepasselijke

bezoldigingsmaximum

223 000

Totale bezoldiging

180 451

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet
terugontvangen bedrag

N.v.t.

Reden waarom de overschrijding al dan niet is
toegestaan

N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens
onverschuldigde betaling

N.v.t.

Raad van Toezicht

Naam Topfunctionaris	Functie	Periode	
Mw. Drs.S. van Veldhoven	Voorzitter	1-jan	31-dec
Mw. Drs. E. Ansenk	Vicevoorzitter	1-jan	31-dec
Dhr. Ir. I.M. Kalisvaart MBA	Lid	1-jan	31-dec
Mw. Ir. T Menssen	Lid	1-jan	31-dec
Dhr. A.Williams	Lid	1-jan	31-dec
Dhr. G.L.H. van Rosmalen	Lid	1-feb	31-dec
Dhr. Dr.ir. A.J. de Waard Vice-Admiraal	Lid	1-jan	31-dec

Toelichting bij de categoriale en functionele jaarrekening 2024

Het voorgeschreven model in het handboek OCW gaat uit van een gecombineerd kostensoorten- en kostenplaatsenoverzicht. De baten en lasten uit de resultatenrekening worden toegerekend aan de kostenplaatsen en de functies. De functies zijn onderverdeeld in:

- publieks- en overige activiteiten
- collectiebeheer
- algemeen beheer

De huisvestingslasten worden op basis van vierkante meters toebedeeld aan de functies. Kosten inzake het depot en de MIBO loodsen (Hoogwoud) zijn direct toegerekend aan de collectiefunctie.

De personeelskosten worden naar de aard van de werkzaamheden toebedeeld aan de publieksfunctie en overige activiteiten, collectiefunctie of algemeen beheer.

De collectiefunctie laat in 2024 een tekort zien van € 1.340.210.

Publieksactiviteiten en overige activiteiten

Alle baten en lasten die rechtstreeks samenhangen met het uitvoeren van publieksactiviteiten, niet behorend tot het beheer van de collectie in de zin van de Erfgoedwet. Hieronder vallen onder andere:

- publieksinkomsten: inkomsten uit kaartverkoop en rondleidingen
- bijdragen uit private middelen: dit zijn bijdragen ten behoeve van tentoonstellingen
- activiteitenkosten: de reguliere kosten voor de functies marketing, presentatie, educatie, sponsorwerving en onderhoud VOC schip.
- personeelskosten: functies marketing, presentatie, educatie en publieksservice. Het Scheepvaartmuseum heeft geen vaste bewaking op zaal.
- Digitalisering collectie, kosten 100% toebedeeld aan de publieksfunctie.

Collectiebeheer

Alle baten en lasten die direct ten behoeve komen van de museale collectie om de collectieonderdelen kwalitatief op niveau te houden (opslag en behoud). Hieronder vallen onder andere:

- activiteitenkosten: collectiebeheer, bibliotheek en conservatoren
- personeelskosten: functies collectiebeheer, bibliotheek, conservatoren en beveiliging
- aankopen collectie

Algemeen beheer

Dit zijn de baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de publieksfunctie of aan de functie van collectiebeheer. Hieronder vallen onder andere:

- organisatiekosten: HRM, Financiën, ICT, Technische Dienst, Directie
- personeelskosten: HRM, Financiën, ICT, Technische Dienst, Directie, Receptie
- energielasten en schoonmaakkosten
- afschrijvingen op inventaris

Groepsmaatschappij Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV

Overzicht onderlinge vorderingen en schulden

	HSM	HSME BV
Vordering (financiële vaste activa)	120 000	-120 000
Overige vorderingen/ schulden	506 465	-506 465
	626 465	-626 465

Overzicht onderlinge baten en lasten

	HSM	HSME BV
<u>ontvangen door HSM:</u>		
Rente lening/ rekening courant	3 846	-3 846
Management fee	753 778	-753 778
Gift	0	0
Bewakingskosten	192 042	-192 042
<u>betaald door HSM:</u>		
Salariskosten publieksdiensten	-111 999	111 999
Overige kosten	0	0
	837 667	-837 667

Amsterdam, 28 maart 2025

De directeur:

Dhr. M. Huijser
Algemeen directeur

Namens de Raad van Toezicht:

Mw. Drs. S. van Veldhoven
Voorzitter Raad van Toezicht

Mw. Drs. E. Ansenk
Vicevoorzitter

Dhr. Ir. I.M. Kalisvaart MBA
Lid

Mw. Ir. T Menssen MBA
Lid

Dhr. A. Williams
Lid

Dhr. dr.ir. A.J. de Waard
Lid

Dhr. G.L.H. van Rosmalen
Lid

Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van
Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met het Handboek verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024.

Wamberg Offices
Wamberg 37
1083 CW Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de resultatenrekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van toezicht en het bestuur zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording instellingen Erfgoedwetsubsidie 2021-2024. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 8 april 2025

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
J.J.M. Huijbregts RA en R.W.J. Bruinooge RA

Overzicht nevenfuncties 2024

Directeur bestuurder:

Michael Huijser, algemeen directeur, directeur bestuurder

Bestuur:

- Bestuurslid (penningmeester) Club van Elf
- Hon.Treasurer., Executive Council van ICMM (International Congress of Maritime Museums)
- Voorzitter Stichting Cultuurferry
- Voorzitter Stichting Werkspoormuseum
- Bestuurssecretaris St. Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam
- Algemeen Bestuur De Plantage, samenwerkingsverband culturele instellingen, Plantagebuurt Amsterdam
- Bestuurslid Museum N8 Amsterdam
- Voorzitter Expeditie Oosterdok, samenwerkingsverband culturele instellingen en bedrijven rondom Het Oosterdok

Raad van Toezicht:

- Cultuur Werkt

Raad van toezicht:

Stientje van Veldhoven, voorzitter

- Lid raad van toezicht MVO, tot september 2024
- Lid raad van toezicht Klimaatinstituut Nederland (KIN), vanaf september 2024
- Leiding evaluatie Waddencommissie (een half jaar in 2024)

Emily Ansenk, vice-voorzitter

- Lid van ACI (Amsterdamse Culturele Instellingen)
- Lid van de 70-year Anniversary Thinking Group van EFA (European Festivals Association)
- Jurylid van het Shakespeare Festival Gdańsk (juli 2024)
- Voorzitter raad van toezicht Brutus
- Lid bestuur Ron Mandos Young Blood Foundation
- Lid van de jury van de Sacha Tanja Penning
- Lid bestuur Job Dura Charity Foundation
- Lid Raad van Advies Art Rotterdam
- Lid van de jury van EFFEFA (European Festivals Fund for Emerging Artists)
- Directeur Holland Festival

Thessa Menssen, tevens voorzitter auditcommissie

- Lid Raad van Toezicht MARIN (Maritime Research Institute Netherlands)
- Lid Raad van Commissaris Alliander
- Lid Raad van Toezicht Kröller-Müller Museum
- Lid Raad van Commissarissen Aalberts
- Voorzitter commissie Monitoring Code Pensioenfondsen

Isaac Kalisvaart, tevens lid auditcommissie

- Voorzitter Raad van Toezicht ONSbank
- Voorzitter Bestuur Stichtingen Museum Beelden aan Zee, De Onvoltooide en het Sculptuur Instituut
- Visiting Professor en Lid Dean's Council Yale University School of Architecture
- Voorzitter Raad van Advies Neinver, Madrid
- Directeur Midco3/ (Consolis Group) Nederland/(Paris)
- Directeur/eigenaar Kalisvaart & Company (Management BV)

Arie Jan de Waard

- Voorzitter bestuur Stichting Sail Amsterdam
- Voorzitter van de vereniging van Oud-Officieren van de Technische en Elektrotechnische Dienst der Koninklijke Marine
- Eigenaar/directeur AJDW Consult

Alvin Williams

- Programmaleider Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Creative Director Events NAVO HQ Brussel
- Creative Director SAIL Amsterdam

Gabriël van Rosmalen

- Lid raad van toezicht Int. Literatuur Festival Utrecht
- Bestuursvoorzitter Stichting Noordje
- Vicevoorzitter bestuur Nationale DenkTank (t/m september 2024)